

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

STRATEGIA

pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030

Poznań, marzec 2023r.

Zespół autorów

Rafał Dymczyk
Magdalena Graczyk-Kucharska
Krystyna Łasowska
Marcin Rachwał
Małgorzata Spychała
Maciej Szafrąński
Anna Tatarska
Leszek Zaleśny

Michał Fasiński – pomoc przy opracowaniu materiałów
Klaudia Hojka – pomoc przy opracowaniu danych

Konsultanci

Paulina Stochniałek, Członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego

Dorota Kinal, Dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Wielkopolskiego

Czesław Kruczek, Zastępca Dyrektora Departamentu Edukacji i Nauki Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

Redakcja

Pracownia Edytorska „Eadem” Monika Krzywoszyńska

Edycja

Martyna Fasińska

SPIS TREŚCI

WIZJA I MISJA	4
ZADANIA DEPARTAMENTU EDUKACJI I NAUKI UMWW.....	7
SZKOŁY I PLACÓWKI, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	9
DOTYCHCZASOWA DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA RZECZ ROZWOJU EDUKACJI W WIELKOPOLSCE	16
CELE STRATEGICZNE	19
SPOSOBY OKREŚLANIA CELÓW STRATEGICZNYCH.....	25
ANALIZA SWOT	34
REKOMENDACJE	41
PODSUMOWANIE	44

WIZJA I MISJA

Kluczowym dokumentem, na podstawie którego Samorząd Województwa Wielkopolskiego będzie podejmował działania w latach 2023–2030, jest Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. Działania edukacyjne podejmowane przez Samorząd są z nią spójne. W szczególności wynikają z wizji i misji sformułowanych w tym nadrzędnym dokumencie. Choć nie znalazły się w nim wyróżnione rozdziały dotyczące edukacji czy kształcenia, to jest tam wiele odniesień do tego obszaru aktywności Samorządu. W szczególności należy zwrócić uwagę na wcześniej kluczowe kierunki interwencji, takie jak:

- poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy,
- wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym,
- nowoczesna infrastruktura dla edukacji.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego może podejmować wymienione działania na dwóch płaszczyznach:

- w zakresie funkcjonowania jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW, podległych Departamentowi Edukacji i Nauki,
- oddziałując na rozwój edukacji w województwie wielkopolskim w zakresie narzędzi i uprawnień, jakimi dysponuje.

Uszczegółowienia wymienionych interwencji można dokonać, rozwijając je przez odniesienie do **wizji** o następującej treści:

„Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”¹.

Z treści wizji wynika sześć podstawowych oczekiwanych atrybutów Wielkopolski, do których należy odnosić wizję strategicznych działań i ich rezultatów w obszarze edukacji. Edukacja jest bowiem silnie powiązana z każdą aktywnością mieszkańców, instytucji i podmiotów gospodarczych w regionie. W tabeli nr 1 przedstawiono strategiczne aktywności w obszarze edukacji nawiązujące do przytoczonej wizji.

¹ Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r., ed. cit., s. 47.

Tabela 1. Wizja strategicznych aktywności w obszarze edukacji nawiązujących do wizji w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.

Wielkopolska w wizji	Strategiczne aktywności w obszarze edukacji
Wielkopolska przodująca w kraju i licząca się w Europie	1. edukacja globalna i edukacja w zakresie celów zrównoważonego rozwoju, 2. cyfryzacja wspomagająca wyrównywanie dostępu do edukacji na terenie Wielkopolski, 3. powiązanie kształcenia z potrzebami lokalnego i krajowego rynku pracy zgodnie z warunkami przynależności do UE, 4. kształcenie wysoko wyspecjalizowanych fachowców, 5. kreowanie i promowanie kompetencji przyszłości, 6. kształtowanie przez całe życie kompetencji dających przewagę na rynku pracy (elastyczne podejście, otwarty umysł, wyszukiwanie wiarygodnych informacji), 7. rozwój współpracy w programach międzynarodowych, takich jak np. Erasmus, 8. włączanie wyników analiz i badań z Obserwatorium Rynku Pracy do bieżących działań DEiN i Departamentu Gospodarki, w tym reagowanie na zawody nadmiarowe
Wielkopolska świadoma dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego	1. edukacja ekologiczna na każdym etapie naszego życia, począwszy od przedszkola, aż po szkoły wyższe, 2. kontynuacja wzmocnienia postaw patriotycznych (ze szczególnym uwzględnieniem powstania wielkopolskiego i pracy organicznej), 3. kontynuacja organizacji konkursów dotyczących Polaków i polskości, 4. kontynuacja organizacji gal: „Wielkopolski Nauczyciel Roku” i „Wielkopolska Szkoła Roku”, z równoczesnym podkreśleniem osadzenia w lokalnej historii i wpływu na najbliższe otoczenie
Wielkopolska zrównoważona i spójna terytorialnie	1. wyrównywanie szans, 2. kreowanie możliwości kształcenia w zawodach wspierających wdrażanie nowych technologii i rozwiązań organizacyjnych powodujących rozwój transportu zintegrowanego, multimodalnego, ekologicznego i autonomicznego, zgodnie z najnowszymi trendami światowymi, 3. dążenie do równego rozwoju wszystkich subregionów Wielkopolski, pomimo przewagi w niektórych jej częściach, jaką jest wysoki poziom uczelni wyższych w subregionach, 4. pozyskiwanie informacji i transfer wiedzy na poziomie międzynarodowym w zakresie nie tylko technologii, lecz także rozwiązań organizacyjnych, np. kształcenie zdalne, długość tygodnia pracy
Wielkopolska otwarta na nowe idee i ludzi	1. kontynuowanie polityki rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnej, 2. otwartość i szybkie reagowanie na wyzwania rynku pracy pod względem kierunków kształcenia, 3. intensyfikacja oddziaływania na edukację na podstawie informacji i wiedzy, np. w odniesieniu do Obserwatorium Rynku Pracy, i przekazywanie tych informacji samorządom, 4. ścisła współpraca jednostek SWW z partnerami otoczenia społecznego oraz promocja otwartości i zachęcanie do zaangażowania w organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym NGO, 5. kształtowanie postaw przez działania inicjowane w ODN / CDN, oddziaływanie poprzez konkursy, 6. rozwój działań realizowanych w Wielkopolsce przez ODN / CDN w zakresie przygotowania językowego (z języka polskiego) dla obcokrajowców
Wielkopolska silna nowoczesną gospodarką i wiedzą swoich mieszkańców	1. nacisk na dynamiczny rozwój cyfryzacji, 2. kształtowanie postaw przez jednostki kształcenia, 3. uświadamianie przez ODN / CDN znaczenia kompetencji nauczycieli, 4. tworzenie nowych kierunków nauczania, 5. kontynuacja projektu „Czas zawodowców” i zapewnienie w nim tworzenia bazy edukacyjnej na uczelniach, które będą podnosiły jakość kształcenia na podstawie

	najwyższych technologii, w tym kontynuacja współpracy z Politechniką Poznańską, 6. rozwój w wielkopolskich samorządowych centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego oferty kursów kwalifikacyjnych z uwzględnieniem elastyczności, aby możliwe było odpowiadanie na zmieniające się potrzeby rynku pracy, 7. transfer wiedzy i uczenie się przez dobre praktyki w ramach wyjazdów studyjnych do innych krajów europejskich, 8. wykorzystanie współpracy z innymi departamentami w celu intensyfikowania działań na rzecz gospodarności i innowacyjności, głęboko zakorzenionych w Wielkopolsce już od XIX wieku – odnoszenie się do dziedzictwa gospodarności w Wielkopolsce
Wielkopolska zapewniająca dobry poziom życia mieszkańcom	1. kontynuowanie i rozwój oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych, 2. dalsza poprawa infrastruktury jednostek edukacyjnych, 3. bogata oferta kształcenia, 4. rozszerzenie funkcji bibliotek pedagogicznych podległych Samorządowi Województwa Wielkopolskiego: doskonalenie dostępu nauczycieli do nowych publikacji i systemu wypożyczania oraz rozwój funkcji społecznych wypełnianych przez biblioteki jako ośrodki kulturalne i miejsca „żywe”, otwarte dla mieszkańców, 5. kontynuowanie sprawdzonych działań w zakresie wysokiej jakości edukacji w jednostkach, dla których organem prowadzącym jest SWW

Z wizją jest powiązana **misja** samorządu regionalnego, która „w zwięzły sposób precyzuje istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz podnoszenia poziomu życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców i województwa”². Przyjęto jej następującą treść:

„Samorząd Województwa:

- 1) **umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski,**
- 2) **rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy,**
- 3) **podnosi poziom życia mieszkańców,**
- 4) **dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju”³.**

² Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r., ed. cit., s. 49.

³ Ibidem, s. 49.

ZADANIA DEPARTAMENTU EDUKACJI I NAUKI UMWW

Do podstawowych zadań Departamentu Edukacji i Nauki UMWW należą⁴:

1. prowadzenie spraw dotyczących zakładania, przekształcania oraz likwidacji szkół, placówek, placówek doskonalenia nauczycieli i kolegium pracowników służb społecznych, dla których organem prowadzącym jest SWW
2. monitorowanie właściwej realizacji zadań statutowych jednostek oświatowych, o których mowa w pkcie 1⁵, oraz współpraca z tymi jednostkami
3. prowadzenie procedury dotyczącej oceny pracy dyrektorów jednostek oświatowych, o których mowa w pkcie 1
4. przygotowanie i prowadzenie procedury związanej z obsadą stanowisk dyrektorów jednostek oświatowych wymienionych w pkcie 1
5. prowadzenie kontroli doraźnych, problemowych i kompleksowych w jednostkach, o których mowa w pkcie 1
6. prowadzenie postępowań egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w pkcie 1
7. analiza uwag i zaleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny, wyników nauczania oraz danych oświatowych pochodzących m.in. z baz danych organu sprawującego nadzór pedagogiczny
8. współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, Wielkopolskim Kuratorem Oświaty, Okręgową Komisją Egzaminacyjną, uczelniami wyższymi, Wojewódzkim Urzędem Pracy, powiatowymi urzędami pracy, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz innymi instytucjami w zakresie rozwoju edukacji i nauki w województwie wielkopolskim
9. współdziałanie ze związkami zawodowymi działającymi w obszarze oświaty
10. inicjowanie i prowadzenie współpracy środowisk naukowych oraz samorządowych w ramach Zespołu ds. Edukacji i Nauki powołanego przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego
11. współpraca z organizacjami pożytku publicznego w zakresie edukacji
12. prowadzenie działań promujących edukację

⁴ Uchwała nr 5682/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego UMWW w Poznaniu, https://bip.umww.pl/artykuly/2824359/pliki/20180808082619_5682.pdf (6.05.2022), § 25.

⁵ Ilekroć podczas omawiania zadań Departamentu Edukacji i Nauki UMWW zastosowano sformułowanie „pkcie 1”, powoływano się na zadanie nr 1 Departamentu: „Prowadzenie spraw dotyczących zakładania, przekształcania oraz likwidacji szkół, placówek, placówek doskonalenia nauczycieli i kolegium pracowników służb społecznych, dla których organem prowadzącym jest SWW”.

13. współpraca z partnerami zagranicznymi w zakresie edukacji i nauki
14. wspieranie rozwoju edukacji i nauki w regionie poprzez realizację projektów finansowanych ze środków unijnych
15. inicjowanie, organizowanie oraz realizacja projektów edukacyjnych
16. realizacja programu stypendialnego dla osób zameldowanych na stałe na terenie województwa wielkopolskiego
17. realizacja programu stypendialnego przeznaczonego dla młodzieży szczególnie uzdolnionej za osiągnięcia związane z nauką i edukacją
18. sporządzanie corocznej informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny
19. prowadzenie ewidencji niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli
20. nadzorowanie funkcjonowania Centrów Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia, Dualnego i Zawodowego w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu

SZKOŁY I PLACÓWKI, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

SWW jest organem prowadzącym dla następujących oświatowych jednostek organizacyjnych⁶:

- **Wielkopolskie Samorządowe Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance⁷**, w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa Specjalna,
 - Branżowa Szkoła I Stopnia,
 - Liceum Ogólnokształcące,
 - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
 - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy,
 - Technikum,
 - Szkoła Policealna,
 - Dom Wczasów Dziecięcych,
 - Centrum Kształcenia Ustawicznego,
 - internat.

W Wielkopolskim Samorządowym Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance kształcą się uczniowie następujących zawodów:

- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych,
- cukiernik,
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej,
- ogrodnik.

Wielkopolskie Samorządowe Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance zwraca szczególną uwagę na wyrównywanie szans edukacyjnych, udzielanie wsparcia i pomocy odpowiednio do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowo-edukacyjnych uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

- **Wielkopolski Samorządowy Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej⁸**, w skład którego wchodzi:
 - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii,
 - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy,
 - Szkoła Podstawowa Specjalna,
 - Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia,
 - Liceum Ogólnokształcące Specjalne.

WSZPT-W w Cerekwicy Nowej jest żęńską publiczną placówką resocjalizacyjną, całodobową, całoroczną, realizującą swoje zadania w formie ciągłej oraz doraźnej dla młodzieży niedostosowanej społecznie oraz zagrożonej niedostosowaniem społecznym.

⁶ Opracowano na podstawie: UMWW w Poznaniu, Departament Edukacji i Nauki, Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych z lat: 2020/2021, 2019/2020, 2018/2019.

⁷ Wielkopolskie Samorządowe Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance, <https://www.wsceitstaralubianka.pl/> (dostęp: 15.05.2022); załącznik nr 2 do Uchwały nr XXXIX/957/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. – Statut Szkoły Podstawowej Specjalnej w Starej Łubiance, https://bip.umww.pl/artykuly/2823634/pliki/20171228095200_957z2.pdf (dostęp: 15.05.2022).

⁸ Załącznik nr 1 do Zarządzenia dyrektora WSZPT-W w Cerekwicy Nowej z dnia 25 listopada 2019 r., *Statut WSZPT-W w Cerekwicy Nowej*, <https://cerekwica-mow.pl/wp-content/uploads/2020/11/2.pdf> (dostęp: 16.05.2022); informacje udostępnione przez przedstawicieli WSZPT-W w Cerekwicy Nowej.

○ **wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego⁹:**

WSCKZiU to szkoły z wieloletnią tradycją kształcenia w zawodach medycznych i społecznych. Centra prowadzą bezpłatne kształcenie młodzieży i dorosłych, a najzdolniejsi słuchacze otrzymują jednorazowe stypendia za wyniki w nauce.

W tabeli nr 2 zaprezentowano listę centrów wraz z informacją o strukturze organizacyjnej. Ponadto w tabeli uwzględniono zawody, w których odbywało się kształcenie w roku szkolnym 2020/2021¹⁰.

W dalszej części opracowania występują skróty SP i KKZ, które oznaczają odpowiednio:

- SP – szkoły policealne,
- KKZ – kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Tabela 2. Wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego

Lp.	Lokalizacja WSKZiU	Lista placówek wchodzących w skład poszczególnych WSKZiU	Zawody, w których prowadzono kształcenie w roku szkolnym 2020/2021	
			szkoła policealna	kwalifikacyjny kurs zawodowy
1.	Gniezno ¹¹	Medyczne Studium Zawodowe im. dr. Karola Marcinkowskiego (szkoła policealna), Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gnieźnie, przy WSKZiU w Gnieźnie jest prowadzony internat	florysta, opiekun medyczny, technik farmaceutyczny, technik masażyista, terapeuta zajęciowy	florysta
2.	Konin ¹²	Medyczna Szkoła Policealna im. Karola Marcinkowskiego w Koninie, Centrum Kształcenia Ustawicznego, internat	technik elektromedycyny, opiekun medyczny, technik sterylizacji medycznej, technik masażyista, technik usług kosmetycznych, higienistka stomatologiczna, technik farmaceutyczny, terapeuta zajęciowy	florysta
3.	Ostrów Wielkopolski ¹³	Medyczne Studium Zawodowe im. Hanny Chrczanowskiej (szkoła policealna), Centrum Kształcenia Ustawicznego, internat	higienistka stomatologiczna, opiekunka dziecięca, technik masażyista, terapeuta zajęciowy, technik usług kosmetycznych, technik farmaceutyczny, technik elektromedycyny, asystent osoby niepełnosprawnej	florysta, opiekun medyczny, technik usług kosmetycznych

⁹ Wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego, <https://www.umww.pl/szkoly#h> (dostęp: 16.05.2022).

¹⁰ W przypadku WSKZiU we Wrześni uwzględniono również rok szkolny 2021/2022.

¹¹ Regulamin organizacyjny WSKZiU w Gnieźnie, <http://wskziu.gniezno.pl/wp-content/uploads/2020/02/regulaminorganizacyjny2411.pdf> (dostęp: 16.05.2022), §1 pkt 2, § 3 pkt 6.

¹² Regulamin organizacyjny WSKZiU w Koninie, https://medyk.konin.pl/regulamin_organizacyjny-19112019161709.pdf (dostęp: 16.05.2022), § 3 pkt 3.

¹³ Załącznik nr 2 do Uchwały nr XXVI/473/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2012 r. – Statut WSKZiU w Ostrowie Wielkopolskim, <https://bip.umww.pl/pliki/eradni/3/107/4095/14336/uchwala-xxvi-473-2012z.pdf> (dostęp: 24.05.2022), § 2–3.

4.	nr 1 w Poznaniu ¹⁴	Medyczne Studium Zawodowe w Poznaniu (szkoła policealna), Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 w Poznaniu	technik elektromechanik, florysta, technik sterylizacji medycznej, technik usług kosmetycznych, technik masażysta, technik farmaceutyczny	
5.	nr 2 w Poznaniu ¹⁵	Medyczne Studium Zawodowe im. PCK, Kolegium Pracowników Służb Społecznych, Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2	technik dentystyczny, higienistka stomatologiczna, opiekun medyczny, asystentka stomatologiczna, pracownik socjalny	opiekun medyczny
6.	Rawicz ¹⁶	Medyczne Studium Zawodowe (szkoła policealna), Centrum Kształcenia Ustawicznego	opiekun medyczny, technik usług kosmetycznych, technik masażysta, opiekun w DPS, opiekunka dziecięca, terapeuta zajęciowy	opiekun medyczny
7.	Złotów ¹⁷	Policealna Szkoła Służb Społecznych, Centrum Kształcenia Ustawicznego	technik masażysta, terapeuta zajęciowy, technik BHP, opiekunka dziecięca, technik usług kosmetycznych	florysta, fotograf, technik fotografii i multimedialnych, technik archiwista, magazynier-logistyk, technik rachunkowości, opiekun medyczny
8.	Września ¹⁸	Centrum Kształcenia Ustawicznego, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, szkoła policealna	technik usług kosmetycznych, opiekun medyczny, opiekunka dziecięca, opiekunka środowiskowa, podolog, technik BHP, technik masażysta, terapeuta zajęciowy	technik administracji, asystent osoby niepełnosprawnej, technik logistyki, technik budownictwa, technik usług kosmetycznych, technik rachunkowości, technik archiwista, opiekun medyczny, florysta, fotograf, technik przemysłu mody, technik usług fryzjerskich, technik ochrony fizycznej osób i mienia, technik spedytor, technik informatyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie: 1. regulacji prawnych wskazanych w tabeli przy poszczególnych centrach w formie przypisów; 2. UMWW w Poznaniu, Departament Edukacji i Nauki, Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021.

¹⁴ Statut WSKZiU nr 1 w Poznaniu, <http://msz.poznan.pl/wp-content/uploads/2020/06/STATUT-WSCKZiU-nr1.pdf> (dostęp: 16.05.2022), § 2 pkt 3.

¹⁵ Uchwała nr XXVI/467/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu pn. WSKZiU nr 2 w Poznaniu, <https://bip.umww.pl/pliki/eradni/3/107/4089/14354/uchwala-xxvi-467-2012.pdf> (dostęp: 16.05.2022), § 6.

¹⁶ Uchwała nr XXVI/475/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu pn. WSKZiU w Rawiczu, <https://bip.umww.pl/pliki/eradni/3/107/4064/14315/uchwala-xxvi-475-2012.pdf> (dostęp: 18.05.2022), § 6.

¹⁷ Statut WSKZiU w Złotowie, <https://www.e-bip.org.pl/upload/872.176872.pdf> (dostęp: 17.05.2022), § 2 pkt 3.

¹⁸ Uchwała nr VII/119/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie utworzenia zespołu – WSKZiU we Wrześni, https://bip.umww.pl/artykuly/2825193/pliki/20190605090823_119.pdf (dostęp: 17.05.2022), § 1 pkt 2.

○ **placówki doskonalenia nauczycieli i publiczne biblioteki pedagogiczne:**

Na obszarze województwa wielkopolskiego działają następujące placówki doskonalenia nauczycieli i publiczne biblioteki pedagogiczne:

- **Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu,**
- **Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu,**
- **Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie,** w skład którego wchodzi:
 - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
 - Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie wraz z trzema filiami: w Kole, Słupcy, Turku,
- **Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie¹⁹,** w skład którego wchodzi:
 - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
 - Publiczna Biblioteka Pedagogiczna wraz z trzema filiami: w Gostyniu, Kościanie, Rawiczu,
- **Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile,** w skład którego wchodzi:
 - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
 - Publiczna Biblioteka Pedagogiczna wraz z pięcioma filiami: w Chodzieży, Czarnkowie, Trzcianie, Wągrowcu, Złotowie,
- **Publiczna Biblioteka Pedagogiczna Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu** wraz z sześcioma filiami: w Ostrzeszowie, Jarocinie, Kępnie, Krotoszynie, Ostrowie Wielkopolskim, Pleszewie,
- **Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu** wraz z dziesięcioma filiami: w Gnieźnie, Międzychodzie, Nowym Tomyślu, Obornikach, Swarzędzu, Szamotułach, Śremie, Środzie Wielkopolskiej, Wolsztynie, we Wrześni.

W nawiązaniu do ww. placówek doskonalenia nauczycieli i publicznych bibliotek pedagogicznych należy wskazać, iż:

SWW prowadzi pięć ośrodków doskonalenia nauczycieli:

- w Poznaniu,
- w Kaliszu,
- w Koninie (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie),
- w Lesznie (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie),
- w Pile (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile),

SWW prowadzi pięć publicznych bibliotek pedagogicznych (każda z nich ma ww. filie):

- w Poznaniu,
- w Kaliszu,
- w Koninie (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie),
- w Lesznie (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie),
- w Pile (w ramach Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile).

¹⁹ Uchwała nr XVIII/493/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie nadania Statutu CDN w Lesznie,
<https://bip.cdn.leszno.pl/@PL.Leszno.CDN.BIP/%2BAssets%40User/Wpisy/2022/5/Statut-2016.pdf> (dostęp: 15.05.2022).

Pozostałe jednostki podlegające Departamentowi Edukacji i Nauki UMWW

Centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile, Poznaniu²⁰

- Centra mają za zadanie koordynować współpracę na linii pracodawca–szkoła–uczeń. Zajmują się promocją szkolnictwa branżowego, starają się łączyć wymagania rynku pracy ze szkolnictwem, ponadto budują pozytywny wizerunek szkolnictwa branżowego i technicznego oraz popularyzują zawody, które są deficytowe na rynku pracy. W ramach prowadzonych działań z zakresu doradztwa zawodowego oferują indywidualne konsultacje dla uczniów i rodziców, mające na celu wskazanie predyspozycji zawodowych oraz ukierunkowanie na dalszy rozwój edukacyjny i zawodowy. Jednostki na co dzień podnoszą jakość doradztwa zawodowego poprzez sieciowanie, rozwój i doskonalenie doradców zawodowych w całej Wielkopolsce.
- Placówki organizują takie przedsięwzięcia, jak „Noc Zawodowców”, podczas których jest prezentowana atrakcyjność szkół kształcących zawodowo i lokalnych pracodawców. Podczas spotkań – już na etapie przedszkola – najmłodsze dzieci mają możliwość nawiązania kontaktu z przedstawicielami rzemieślników, którzy przekazują im wiedzę na temat zawodów.
- Stworzono także System Informacji Zawodowej – narzędzie dla doradców zawodowych, rodziców, pedagogów i uczniów. System ułatwia nawiązanie kontaktu zarówno ze szkołą, z uczniami zainteresowanymi praktykami zawodowymi, jak i z pracodawcami realizującymi praktyki. Ponadto jednostki w ramach indywidualnych przedsięwzięć realizują projekty skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studentów, które mają na celu przygotowanie do wejścia na rynek pracy, rozwijanie w młodzieży przedsiębiorczości, kreatywności, krytycznego myślenia i pracy zespołowej.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu²¹

- Ośrodek (OSW) jest publiczną placówką dla dzieci i młodzieży wymagających specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania. Jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży z wadami słuchu lub z afazją, które wymagają wykorzystywania w edukacji zasad i metod surdopedagogiki w warunkach szkolnictwa specjalnego. Do OSW są przyjmowani słabosłyszący, niesłyszący i osoby z zaburzeniami mowy – afazją.
- Głównym zadaniem OSW jest zapewnienie wychowankom takiego poziomu przygotowania ogólnego, zawodowego i społecznego, aby byli oni zdolni do samodzielnego funkcjonowania w rodzinie, środowisku i społeczeństwie. Ośrodek realizuje zadania opiekuńcze, wychowawcze, edukacyjne, rewalidacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne wynikające z indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. Powyższe zadania są wypełniane zgodnie z zasadami pedagogiki specjalnej przy wykorzystaniu metod surdopedagogiki.

²⁰ Opracowano na podstawie następujących źródeł: 1. UMWW w Poznaniu, Departament Edukacji i Nauki, Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021; 2. Strony internetowe poszczególnych jednostek organizacyjnych; 3. Informacje przekazane przez przedstawicieli poszczególnych jednostek organizacyjnych.

²¹ Opracowano na podstawie Statutu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niestyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu, <https://oswpoznan.pl/> (dostęp: 2.06.2022).

- W OSW funkcjonują:
 - Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka
 - Przedszkole Specjalne dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy
 - Szkoła Podstawowa Specjalna nr 113 (liczy obecnie 74 uczniów)
 - Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy nr 7 (liczy obecnie czterech uczniów)
 - Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia nr 3 (liczy obecnie 23 uczniów) – kształci w zawodach: tapicer, kucharz, cukiernik, fotograf, ogrodnik, krawiec
 - Technikum Specjalne – kształci w zawodach: technik fotografii i multimediiów (15 uczniów), technik informatyk
 - Szkoła Policealna Specjalna nr 2 – kształci w zawodach: technik usług kosmetycznych, florysta
 - III Liceum Ogólnokształcące Specjalne.
- Przedszkole i szkoły realizują podstawy programowe przewidziane dla szkół ogólnodostępnych. Do ośrodka uczęszczają wychowankowie z niepełnosprawnościami, dlatego każdy z nich jest traktowany indywidualnie. Zespół nauczycieli i specjalistów opracowuje dla każdego ucznia indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, w którym opisuje się dostosowanie form i metod pracy dydaktycznej, formułuje zalecenia na zajęcia rewalidacyjne i specjalistyczne (m.in. logopedię, terapię SI, terapię pedagogiczną, rehabilitację ruchową i in.), rekomenduje zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania. W szkole funkcjonuje także klub sportowy.

DOTYCHCZASOWA DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA RZECZ ROZWOJU EDUKACJI W WIELKOPOLSCE

W ramach niniejszego punktu wskazano działania podejmowane przez SWW na rzecz rozwoju edukacji w Wielkopolsce. Do przedmiotowych działań zaliczono następujące formy aktywności:

- projekty,
- konkursy,
- program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży,
- programy stypendialne,
- targi edukacyjne.

Projekty realizowane w latach 2015–2022 przez Departament Edukacji i Nauki UMWW i jednostki, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego

- „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”,
- „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska – praktyki i staże”,
- „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”,
- „Europejskie staże perspektywą dla młodych zawodowców z Wielkopolski”,
- „Training of Tutors and VET professionals for high quality in Work Based Learning and Dual Learning (EN)”,
- „Stáže we Włoszech – teoria w praktyce”,
- „Praktyki w UE szansą na rozwój zawodowy i osobisty młodzieży”,
- „Od stażysty do specjalisty – praktyki w UE perspektywą na rozwój zawodowy i osobisty młodzieży”,
- „Zdalna szkoła. Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”,
- projekt edukacyjny „Zd@lne nauczanie – wiem i potrafię!”,
- „Majority and Minority Languages in School Environment: Helping teachers, pupils and parents”,
- „Zawody techniczne – trafny wybór”,
- „Wielkopolskie talenty na europejskim poziomie”,
- „Profesjonalny MEDYK – podniesienie jakości kształcenia zawodowego w WSKCKiU Konin”,
- „Razem dla edukacji zdalnej – bezpiecznie, efektywnie, kreatywnie”,
- „CCTT- Career Counselling in Teachers’ Training Vorbereitung von Lehrkräften auf eine professionelle und effiziente Beratung ihrer Schülerinnen und Schüler in der Berufs- und Studienorientierung”,
- „Kierunek kształcenie dualne przyszłością powiatu tureckiego”,
- „Przez Portugalię na europejski rynek pracy – wsparcie kształcenia zawodowego w Wielkopolsce Wschodniej”,

- „Zawodowcy otwarci na Europę”,
- „Zawodowcy południowej Wielkopolski otwarci na standardy europejskie” – Erasmus+,
- „Szkoła ćwiczeń w Suchym Lesie – województwo wielkopolskie”,
- „Wielkopolska szkoła ćwiczeń w Cogito”,
- „Job shadowing for job experience / Staże typu podpatrywanie pracy jako forma doskonalenia zawodowego”,
- „Akademia rozwoju w szkołach podstawowych i liceach miasta Kalisza”,
- „Budujemy społeczeństwo obywatelskie”.

Konkursy organizowane przez Departament Edukacji i Nauki UMWW

Departament Edukacji i Nauki UMWW organizuje następujące konkursy:

- Nagroda Młodzieżowa,
- „Polacy w świecie znani z działalności publicznej, misyjnej, naukowej, artystycznej i sportowej”,
- „Warto wiedzieć, warto zobaczyć”,
- „Wielkopolska Szkoła Roku” oraz „Wielkopolski Nauczyciel Roku”,
- „Wielkopolski Mistrz i Czeladnik Roku”,
- konkursy z zakresu zawodoznawstwa, doradztwa zawodowego oraz doradztwa kariery.

Program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży

Formy realizacji programu wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży – mieszkańców województwa wielkopolskiego:

- stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego,
- stypendia skierowane do uczniów wielkopolskich samorządowych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- Nagrody Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Programy stypendialne

SWW realizuje następujące programy stypendialne:

- jednorazowe stypendia za wyniki w nauce dla uczniów wielkopolskich samorządowych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- stypendia o charakterze socjalnym dla studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu posiadających obywatelstwo białoruskie,
- stypendia o charakterze socjalnym dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, kolegów pracowników służb społecznych, studentów uczelni publicznych zameldowanych na stałe na terenie województwa wielkopolskiego,
- stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Targi edukacyjne

Targi są największą w kraju platformą wymiany doświadczeń edukacyjnych, wspierającym uczniów i rodziców w trafnym wyborze dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej, pomagającym w promocji szkół, uczelni i placówek edukacyjnych. W programie co roku znajdują się konferencje, webinaria, szkolenia e-learningowe, panele dyskusyjne dla nauczycieli, uczniów i rodziców oraz przede wszystkim prezentacja oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, wyższych i placówek nie tylko z regionu, ale też z całej Polski i z zagranicy.

CELE STRATEGICZNE

Cel nr 1	nowoczesna, dostosowana do realiów gospodarczych Wielkopolski edukacja i nauka
Cel nr 2	efektywne zarządzanie edukacją
Cel nr 3	rozwój edukacyjny z uwzględnieniem osób szczególnie uzdolnionych oraz wyrównywanie szans.

W tabeli nr 3. zaprezentowano szczegółowe cele podzielone na 12 kategorii. Kategorie od 1 do 4 oraz 12 dotyczą działalności SWW, a kategorie od 5 do 11 – poszczególnych jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW. Cele szczegółowe zdefiniowano w 12 kategoriach, z czego pięć kategorii objęło cele przypisane na poziomie Samorządu Województwa Wielkopolskiego (tabela nr 3.), a siedem – na poziomie poszczególnych jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW (tabela nr 4.). Cyfry w numerach celów oznaczają kolejno:

- pierwsza cyfra: numer celu ogólnego od 1 do 3,
- druga cyfra: numer kategorii celów od 1 do 12,
- trzecia cyfra: numer celu szczegółowego powiązanego z celem ogólnym w danej kategorii.

Tabela 3. Cele szczegółowe przyjęte w Strategii pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030 – poziom Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Kategorie celów	Ogólne cele strategiczne		
	C1: nowoczesne, dostosowane do realiów gospodarczych wielkopolskie edukacja i nauka	C2: efektywne zarządzanie edukacją	C3: rozwój edukacyjny z uwzględnieniem osób szczególnie uzdolnionych oraz wyrównywanie szans
1. oddziaływanie SWW na edukację w województwie wielkopolskim rozumianym jako region	1.1.1. otwarty, świadomy i aktywny mieszkaniec Wielkopolski, 1.1.2. edukacja odpowiadająca potrzebom rynku pracy, 1.1.3. zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia w jednostkach prowadzonych przez SWW, 1.1.4. budowanie silnej tożsamości regionalnej, komplementarnej ze świadomością , narodową, europejską, ludzką, 1.1.5. dostarczanie uczniom i uczennicom kompetencji, w tym umiejętności zgodnie ze zmieniającymi się światowymi trendami, 1.1.6. subregionalizacja kierunków kształcenia (uwzględnianie różnorodności i potrzeb rynku pracy w subregionach), 1.1.7. utrzymanie infrastruktury na wysokim poziomie, 1.1.8. wsparcie we wnioskowaniu, w subsydiowaniu i realizowaniu projektów, w tym tych współfinansowanych przez UE, oraz wsparcie w rozwoju współpracy międzynarodowej, 1.1.9. poprawa wyników egzaminów zewnętrznych, 1.1.10. stwarzanie warunków do partnerstwa na rzecz rozwoju edukacji zawodowej i rozwijania środowiska zawodowego, 1.1.11. zacieśnianie współpracy SWW z samorządami lokalnymi na potrzeby realizowania wspólnych projektów edukacyjnych w obszarze kształcenia zawodowego, 1.1.12. kontynuacja i doskonalenie	2.1.1. wsparcie podmiotów edukacyjnych i naukowych na arenie międzynarodowej, 2.1.2. zapewnienie narzędzi do doskonalenia systemu motywacyjnego nauczycieli, 2.1.3. zwiększenie wsparcia dla nauczycieli przedmiotów zawodowych w zakresie organizacji form doskonalenia i doradztwa metodycznego, 2.1.4. wspieranie przez SWW jednostek podległych w zakresie finansowym, organizacyjnym, promocyjnym i prawnym	3.1.1. budowanie w województwie wielkopolskim edukacji zaspokajającej potrzeby młodego pokolenia oraz partnerów społecznych otoczenia, 3.1.2. wsparcie w zakresie naboru i utrzymania kadry specjalistycznej w Wielkopolsce, w tym nauczycieli zawodów, psychologów, pedagogów, psychiatrów, oraz skrócenie czasu dostępu do specjalistów (psychologów, pedagogów, psychiatrów), 3.1.3. zachęcanie i wsparcie uczelni wyższych w zakresie doskonalenia jakości systemu kształcenia nauczycieli w rozwijaniu kompetencji komunikacji i innych kompetencji miękkich, badania predyspozycji do pracy z dziećmi, położenia dużego nacisku na etykę w zawodzie, kształcenie ustawiczne, 3.1.4. realizowanie przez ODN / CDN we współpracy z uczelniami „szkoły ćwiczeń” dla nauczycieli

	kształcenia zawodowego w Wielkopolsce zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy		
2. współpraca SWW z otoczeniem społeczno-gospodarczym	1.2.1. wykorzystywanie danych z monitorowania rynku pracy, 1.2.2. wsparcie działań promocji i wolontariatu, 1.2.3. motywowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dla zapewnienia specjalistów na potrzeby edukacji	2.2.1. stała współpraca SWW i jednostek podległych z podmiotami życia społeczno-gospodarczego, 2.2.2. współpraca z innymi regionami w wymiarach krajowym i międzynarodowym, 2.2.3. regulacja działań w zakresie konkurencyjności na rynku usług edukacyjnych, 2.2.4. rozwijanie współpracy SWW z uczelniami na rzecz kształcenia zawodowego, 2.2.5. zacieśnianie współpracy z samorządami powiatów i gmin dla wspólnego celu, jakim jest doskonalenie edukacji w Wielkopolsce	3.1.1. stypendia naukowe i socjalne dla uczniów, studentów (w tym obcokrajowców) oraz słuchaczy jednostek podległych SWW
3. współpraca Departamentu Edukacji i Nauki UMWW z innymi departamentami UMWW	-	2.3.1. zacieśnienie współpracy z Departamentem Zdrowia UMWW, ROPS, departamentami zajmującymi się dystrybucją środków unijnych i innymi departamentami UMWW, w szczególności: Departamentem Kultury (w zakresie dziedzictwa kulturowego), Departamentem Gospodarki (w zakresie innowacyjności, monitorowania rynku pracy i zapotrzebowania na kadrę specjalistów, nauczycieli przedmiotów zawodowych), Departamentem Sportu i Turystyki (w zakresie zrównoważonego rozwoju), Biurem Współpracy Międzynarodowej (w zakresie m.in. realizacji projektów międzynarodowych, np. Erasmus+)	-
4. oddziaływanie Departamentu Edukacji i Nauki UMWW na jednostki, dla których organem prowadzącym jest SWW	1.4.1. modernizacja infrastruktury jednostek zgodnie z lokalnymi potrzebami (zgodnie z wyzwaniem OZE)	2.4.1. wsparcie w pozyskiwaniu środków na realizację projektów, 2.4.2. wsparcie DEiN w kształceniu zdalnym, 2.4.3. kreowanie propozycji polityki edukacyjnej i zapewnienie jej realizacji	3.4.1. monitorowanie wyników zdawalności egzaminów zewnętrznych, 3.4.2. motywowanie nauczycieli do wdrożenia działań w celu poprawy wyników egzaminów

		po zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego	zewnętrznych w jednostkach SWW
5. promocja działań edukacyjnych podejmowanych przez SWW	1.5.1. promowanie i nagradzanie aktywnych nauczycieli oraz mistrzów i czeladników w Wielkopolsce, 1.5.2. promocja kierunków kształcenia wśród przedsiębiorców, 1.5.3. wsparcie w finansowaniu działań promocyjnych skutkujących zwiększeniem naboru (mass media i media społecznościowe), 1.5.4. nagradzanie wybitnych osiągnięć naukowych wielkopolskich uczelni wyższych	2.5.1. promowanie i wspieranie działań jednostek SWW w celu promocji kształcenia zawodowego, kształcenia nauczycieli oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym	3.5.1. kontynuacja i rozwój targów edukacyjnych, 3.5.2. organizacja różnych imprez i zdarzeń (np. „Nocy Zawodowców”) promujących edukację, 3.5.3. stworzenie „marki edukacyjnej” SWW, 3.5.4. promowanie dobrych praktyk wypracowanych w jednostkach podległych SWW, 3.5.5. promocja szkolnictwa zawodowego

Tabela 4. Cele szczegółowe przyjęte w Strategii pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030 – poziom jednostek funkcjonujących w obszarze edukacji, dla których organem prowadzącym jest SWW

Kategorie celów	Ogólne cele strategiczne		
	C1: nowoczesne, dostosowane do realiów gospodarczych wielkopolskie edukacja i nauka	C2: efektywne zarządzanie edukacją	C3: rozwój edukacyjny z uwzględnieniem osób szczególnie uzdolnionych oraz wyrównywanie szans
6. działalność wielkopolskich samorządowych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego	1.6.1. sukcesywne zwiększanie i uzupełnianie oferty edukacyjnej zgodnie z potrzebami rynku pracy, 1.6.2. zwiększenie lub utrzymanie w zależności od jednostki wysokiego naboru słuchaczy z uwzględnieniem potrzeb zmieniającego się rynku pracy (Barometr zawodów), 1.6.3. skuteczna realizacja podstawy programowej dzięki pozyskiwaniu wykwalifikowanej kadry pedagogicznej oraz inwestycjom w pracownię i innowacyjne środki dydaktyczne, 1.6.4. utrzymanie wysokiej jakości kształcenia i tym samym jego wyników (wysoka zdawalność egzaminów)	-	-
7. działalność publicznych bibliotek pedagogicznych (PBP)	1.7.1. gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i przechowywanie zbiorów	-	3.7.1. organizowanie i prowadzenie wspomaganie nauczycieli i placówek oświatowych oraz organizowanie i prowadzenie

	zgodnie z profilem PBP oraz potrzebami użytkowników, 1.7.2. dążenie do zachowania wysokiej jakości organizowanych szkoleń w zakresie merytorycznym i organizacyjnym, 1.7.3. rozwijanie bazy infrastruktury dydaktycznej i jej stałe unowocześnianie		działalności edukacyjnej, kulturalnej, projektów edukacyjnych wynikających z propozycji SWW, 3.7.2. dbałość o rozwój kadry bibliotek i podnoszenie jej kwalifikacji zawodowych, 3.7.3. zapewnienie wsparcia dla procesu wspomagania nauczycieli oraz wsparcia metodycznego dla bibliotek szkolnych i nauczycieli poprzez aktualizację zbioru bibliotek, wysoką jakość świadczonych usług i ustawiczne doskonalenie kompetencji pracowników bibliotek
8. działalność ośrodków doskonalenia nauczycieli i centrów doskonalenia nauczycieli	1.8.1. dążenie do zachowania wysokiej jakości organizowanych szkoleń w zakresie merytorycznym i organizacyjnym, 1.8.2. rozwijanie bazy infrastruktury dydaktycznej i jej stałe unowocześnianie	-	3.8.1. podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów (w szczególności wsparcie psychologiczno-pedagogiczne), 3.8.2. doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego, 3.8.3. rozwijanie doradztwa metodycznego, zwłaszcza na rzecz młodego nauczyciela, 3.8.4. zapewnienie wsparcia dla procesu wspomagania nauczycieli oraz wsparcia metodycznego dla bibliotek szkolnych i nauczycieli poprzez aktualizację zbioru bibliotek, wysoką jakość świadczonych usług i ustawiczne doskonalenie kompetencji pracowników bibliotek, 3.8.5. opracowanie i przygotowanie oferty szkoleń dla jednostek oświatowych województwa wielkopolskiego (z uwzględnieniem jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest SWW)
9. działalność Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych	1.9.1. unowocześnianie i ciągła poprawa infrastruktury na rzecz wysokiej jakości kształcenia	-	3.9.1. wyrównanie deficytów edukacyjnych, rozwojowych i zdrowotnych wychowanek, 3.9.2. stworzenie odpowiedniego środowiska dla wychowanek oraz ułatwienie im nawiązania

			więzi emocjonalnych w grupie, 3.9.3. rozwijanie efektywnych sposobów komunikacji, 3.9.4. kontynuacja działań mających na celu przywrócenie jednostki do życia społecznego zgodnie z normami obowiązującymi w społeczeństwie, 3.9.5. wspieranie kadry pedagogicznej i administracyjnej poprzez organizowanie szkoleń i udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach związanych z wychowywaniem i edukacją podopiecznych
10. działalność Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance	1.10.1. rozwój jednostki poprzez poszerzenie typów szkół oraz szerszy wachlarz kształcenia zawodowego	2.10.1. ciągła poprawa efektywności pracy jednostki (zdawalność egzaminów zewnętrznych, budowanie przyjaznego klimatu szkoły, komunikacja interpersonalna)	3.10.1. wyrównanie szans edukacyjnych, udzielanie wsparcia i pomocy odpowiednio do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowo-edukacyjnych uczniów
11. działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niesłyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu	1.11.1. zwiększenie naboru, w tym uczniów i uczennic niesłyszących, 1.11.2. zwiększenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie języka migowego, 1.11.3. rozwój szkolnictwa branżowego, m.in. w zakresie zawodów technik masażysta, witrażysta, złotnik, zawodów związanych z budownictwem, krawiec, piekarz, grafik komputerowy, 1.11.4. zapewnienie wyższej jakości kształcenia i zwiększenie zdawalności egzaminów zawodowych	-	3.11.1. stymulowanie wszechstronnego rozwoju dziecka niesłyszącego, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb oraz możliwości edukacyjnych i językowych, 3.11.2. działania zwiększające percepcję pojęciową osób z wadami słuchu, 3.11.3. kompensacja uszkodzonego zmysłu poprzez rozwój i doskonalenie pozostałych zmysłów, 3.11.4. rozwój kompetencji językowych uczniów niesłyszących
12. Działalność centrów wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego	1.12.1. inicjowanie i wspieranie współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym (w tym izbami rzemieślniczymi i pracodawcami), 1.12.2. profesjonalizacja i uatrakcyjnienie zawodu doradcy zawodowego i nauczyciela zawodu	2.12.1. aktywna współpraca z cechami rzemiosł, pracodawcami oraz szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, 2.12.2. wsparcie w diagnozowaniu rynku pracy z uwzględnieniem zawodów deficytowych i zawodów przyszłości	3.12.3. upowszechnianie kształcenia dualnego oraz koordynacja współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcą

SPOSOBY OKREŚLANIA CELÓW STRATEGICZNYCH

Tabela 5. Metody osiągania celów szczegółowych przyjętych w Strategii pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030

Cel	Metody osiągania celów	Częstość weryfikacji
Samorząd Województwa Wielkopolskiego		
1.1.1. otwarty, świadomy i aktywny mieszkaniec Wielkopolski	Organizacja konkursów, spotkań tematycznych i innych wydarzeń wspierających kształtowanie otwartości, świadomości i aktywności mieszkańców Wielkopolski.	przynajmniej raz
1.1.2. edukacja odpowiadająca potrzebom rynku pracy	Badania zapotrzebowania na zawody, w tym badanie spełnienia wymagań rynku pracy w zakresie konkretnych kompetencji – zarówno bieżących, jak i kompetencji przyszłości. Wykorzystanie w badaniach w pierwszej kolejności już istniejących mechanizmów i narzędzi pomiaru, w tym wypracowanych dzięki zaangażowaniu SWW (np. Barometr zawodów, raporty Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy, platforma system.zawodowcy.org).	raz na rok
1.1.3. zapewnienie wysokiej jakości procesu kształcenia w jednostkach prowadzonych przez SWW	Zastosowanie typowych dla oceny zjawisk jakościowych wskaźników dostosowanych do poszczególnych kategorii jednostek, których wartości będą ustalane co roku w taki sposób, aby doskonalić poziomy wskaźników rok do roku, z uwzględnieniem realności ich osiągnięcia i zachowaniem indywidualnego podejścia do każdej jednostki.	raz na rok
1.1.4. budowanie silnej tożsamości regionalnej, komplementarnej ze świadomością, narodową, europejską, ludzką	Wdrożenie metod zarządzania tożsamością i określenie wskaźników pomiaru na podstawie tych metod.	przynajmniej raz
1.1.5. dostarczanie uczniom i uczennicom kompetencji, w tym umiejętności zgodnie ze zmieniającymi się światowymi trendami	Organizacja konkursów, projektów i innych działań edukacyjnych wspierających rozwój kompetencji uczniów oraz nauczycieli. Dostarczanie jednostkom edukacyjnym i samorządom informacji o pożądanych kierunkach rozwoju kompetencji. W celu pozyskiwania i przetwarzania informacji wykorzystanie źródeł wtórnych, w tym publikacji dotyczących modelowania kompetencji, m.in. kompetencji przyszłości. Korzystanie z doświadczeń jednostek samorządowych oraz zewnętrznych takich jak na przykład Ośrodek Akcelerator Wiedzy Technicznej, funkcjonujący na Wydziale Inżynierii Zarządzania Politechniki Poznańskiej, którego działalność jest powiązana z działaniami podejmowanymi w ramach kolejnych edycji projektu „Czas zawodowców”.	przynajmniej raz
1.1.6. subregionalizacja kierunków kształcenia (uwzględnianie różnorodności i potrzeb rynku pracy w subregionach)	Rozwój kierunków kształcenia w poszczególnych jednostkach podległych SWW z uwzględnieniem specyfiki subregionów i zmian w nich zachodzących.	raz na kilka lat
1.1.7. utrzymanie infrastruktury na wysokim poziomie	Okresowe diagnozowanie potrzeb infrastrukturalnych, w szczególności w jednostkach podległych SWW, a następnie rozwój infrastruktury w wymaganym i możliwym zakresie.	raz na kilka lat
1.1.8. wsparcie we wnioskowaniu, w subsydiowaniu i realizowaniu projektów, w tym tych współfinansowanych przez UE, oraz wsparcie w rozwoju współpracy międzynarodowej	Wspieranie wielkopolskich szkół i uczelni w zakresie pozyskiwania środków ze źródeł brukselskich (Erasmus międzynarodowy, Horyzont i inne źródła), w tym lobbowanie w instytucjach UE na rzecz realizacji projektów i innych przedsięwzięć, wsparcie w organizacji szkoleń dla jednostek edukacyjnych i uczelni ukierunkowanych za zwiększenie szans w występowaniu o środki europejskie, ułatwianie kontaktów międzynarodowych.	raz na kilka lat

1.1.9. poprawa wyników egzaminów zewnętrznych	Coroczna analiza wyników egzaminów i analiza czynników wpływających na ich wyniki.	raz na rok
1.1.10. stwarzanie warunków do partnerstwa na rzecz rozwoju edukacji zawodowej i rozwijania środowiska zawodowego	Inicjowanie lub wspieranie przez SWW partnerstw na rzecz rozwoju edukacji zawodowej i rozwijania środowiska zawodowego.	raz na rok
1.1.11. zacieśnianie współpracy SWW z samorządami lokalnymi na potrzeby realizowania wspólnych projektów edukacyjnych w obszarze kształcenia zawodowego	Zawieranie porozumień, umów, podpisywanie listów intencyjnych na rzecz wsparcia projektów edukacyjnych w obszarze kształcenia zawodowego w powiatach, miastach i gminach.	raz na kilka lat
1.1.12. kontynuacja i doskonalenie kształcenia zawodowego w Wielkopolsce zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy	Realizacja dotychczasowych i nowych projektów oraz innych przedsięwzięć na potrzeby doskonalenia kształcenia zawodowego w Wielkopolsce.	raz na kilka lat
2.1.1. wsparcie podmiotów edukacyjnych i naukowych na arenie międzynarodowej	Wsparcie w upowszechnianiu na arenie międzynarodowej osiągnięć wielkopolskich uczelni i szkół, w tym jednostek podległych SWW, w tym na potrzeby zawierania partnerstw, służących rozwojowi nauki i edukacji w regionie.	raz na kilka lat
2.1.2. zapewnienie narzędzi do doskonalenia systemu motywacyjnego nauczycieli	Wsparcie we wdrażaniu istniejących i proponowanie nowych narzędzi wspomagających doskonalenie systemu motywowania nauczycieli.	raz na kilka lat
2.1.3. zwiększenie wsparcia dla nauczycieli przedmiotów zawodowych w zakresie organizacji form doskonalenia i doradztwa metodycznego	Rozwój oferty działań wspierających nauczycieli (np. szkolenia, kursy, staże) na potrzeby rozwoju form doskonalenia i doradztwa metodycznego	raz na kilka lat
2.1.4. wspieranie przez SWW jednostek podległych w zakresie finansowym, organizacyjnym, promocyjnym i prawnym	Wsparcie finansowe w realizacji celu z uwzględnieniem specyfiki jednostek i subregionów, w których jednostki funkcjonują.	raz na rok
3.1.1. budowanie w województwie wielkopolskim edukacji zaspokajającej potrzeby młodego pokolenia oraz partnerów społecznych otoczenia	Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz młodego pokolenia oraz partnerów społecznych otoczenia w oparciu o zdiagnozowane ich potrzeby.	raz na kilka lat
3.1.2. wsparcie w zakresie naboru i utrzymania kadry specjalistycznej w Wielkopolsce, w tym nauczycieli zawodów, psychologów, pedagogów, psychiatrów, oraz skrócenie czasu dostępu do specjalistów (psychologów, pedagogów, psychiatrów)	Bieżące reagowanie na zgłaszane potrzeby w zakresie niedoboru i utrzymania kadry specjalistycznej w Wielkopolsce.	raz na kilka lat
3.1.3. zachęcanie i wsparcie uczelni wyższych w zakresie doskonalenia jakości systemu kształcenia nauczycieli w zakresie: rozwijania kompetencji komunikacji i innych kompetencji miękkich, badania predyspozycji do pracy	Podejmowanie działań takich jak na przykład: organizacja konkursów, programów stypendialnych, wsparcie w upowszechnianiu rozwiązań doskonalących jakość systemu kształcenia nauczycieli w regionie, wynikających z celu.	raz na kilka lat

z dziećmi, położenia dużego nacisku na etykę w zawodzie, kształcenie ustawiczne		
3.1.4. realizowanie przez ODN / CDN we współpracy z uczelniami „szkoły ćwiczeń” dla nauczycieli	Zapewnienie organizacji przynajmniej raz w roku „szkoły ćwiczeń”.	raz na rok
1.2.1. wykorzystywanie danych z monitorowania rynku pracy	Wykorzystywanie danych i informacji z rynku pracy na potrzeby skutecznego i efektywnego osiągania celów zawartych w Strategii pn. Wielkopolska edukacja 2023-2030.	raz na rok
1.2.2. wsparcie działań promocji i wolontariatu	Utrzymanie i rozwój dotychczasowych form wsparcia.	raz na rok
1.2.3. motywowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dla zapewnienia specjalistów na potrzeby edukacji	Wykorzystanie dostępnych narzędzi organizacyjno-prawnych i finansowych w celu motywowania oraz zachęcanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, aby włączali się w działania na rzecz zapewnienia specjalistów dla edukacji. W oparciu o wyniki badań wskazywanie korzyści przedsiębiorcom i organizacjom przedsiębiorców wynikających z takiego zaangażowania.	raz na kilka lat
2.2.1. stała współpraca SWW i jednostek podległych z podmiotami życia społeczno-gospodarczego	Zawieranie porozumień, umów, podpisywanie listów itp., skutkujących rozwojem współpracy z podmiotami życia społeczno-gospodarczego. Zapewnienie warunków na potrzeby rozwoju tej współpracy.	raz na rok
2.2.2. współpraca z innymi regionami w wymiarach krajowym i międzynarodowym	Zawieranie porozumień, umów, podpisywanie listów itp., skutkujących rozwojem współpracy z regionami w kraju i za granicą. Zapewnienie warunków na potrzeby rozwoju tej współpracy.	przynajmniej raz
2.2.3. regulacja działań w zakresie konkurencyjności na rynku usług edukacyjnych	Monitorowanie rynku usług edukacyjnych w celu diagnozowania niekonkurencyjnych działań szkodzących rozwojowi edukacji w regionie. Wspieranie opracowania ekspertyz prawnych na potrzeby regulowania rynku na poziomie regionalnym i krajowym. Wsparcie jednostek podległych, aby zapewnić ich konkurencyjność na rynku edukacyjnym.	przynajmniej raz
2.2.4. rozwijanie współpracy SWW z uczelniami na rzecz kształcenia zawodowego	Kontynuowanie i rozwój działań projektowych na rzecz kształcenia zawodowego, ukierunkowanych m. in. na rozwój kompetencji zawodowych uczniów i nauczycieli poprzez udział np. w zajęciach dodatkowych, szkoleniach, stażach, kursach, seminariach	raz na rok
2.2.5. zacieśnianie współpracy z samorządami powiatów i gmin dla wspólnego celu, jakim jest doskonalenie edukacji w Wielkopolsce	Podejmowanie inicjatyw służących zwiększaniu synergii działań edukacyjnych w regionie, na przykład diagnozowanie potrzeb inwestycyjnych, infrastrukturalnych, sprzętowych, metodycznych, projektowych, aby nie powielać tych samych działań, a tym samym osiągać cele edukacyjne szybciej i efektywniej.	raz na kilka lat
3.1.1. stypendia naukowe i socjalne dla uczniów, studentów (w tym obcokrajowców) oraz słuchaczy jednostek podległych SWW	Rozwój już funkcjonujących programów stypendialnych.	raz na rok
2.3.1. zacieśnienie współpracy z Departamentem Zdrowia UMWW, ROPS, departamentami zajmującymi się dystrybucją środków unijnych i innymi departamentami UMWW, w szczególności: Departamentem Kultury (w zakresie dziedzictwa kulturowego), Departamentem Gospodarki (w zakresie innowacyjności, monitorowania rynku pracy	Podejmowanie inicjatyw służących przyspieszaniu osiągania celów zawartych w niniejszej strategii przez uzyskiwanie efektu synergii w wyniku współpracy z innymi departamentami i nieedukacyjnymi jednostkami podległymi SWW. Na przykład działania podejmowane w zakresie gospodarki mogą korespondować z działaniami na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego, aktywność w zakresie dziedzictwa kulturowego może wpływać na postawy młodych ludzi, działalność prozdrowotna może wywierać wpływ na stan zdrowia uczniów przekładający się na rezultaty w nauce, wymiana informacji w zakresie potrzeb edukacyjnych może prowadzić do ukierunkowywania środków unijnych, itp.	raz na kilka lat

i zapotrzebowania na kadre specjalistów, nauczycieli przedmiotów zawodowych), Departamentem Sportu i Turystyki (w zakresie zrównoważonego rozwoju), Biurem Współpracy Międzynarodowej (w zakresie m.in. realizacji projektów międzynarodowych, np. Erasmus+)		
1.4.1. modernizacja infrastruktury jednostek zgodnie z lokalnymi potrzebami (zgodnie z wyzwaniem OZE)	Po dokonaniu diagnozy potrzeb jednostek opracowanie programu modernizacji i jego wdrożenie do realizacji. Uwzględnienie wyzwań OZE.	raz na kilka lat
2.4.1. wsparcie w pozyskiwaniu środków na realizację projektów	Reagowanie na potrzeby jednostek podległych oraz wskazywanie pożądanych kierunków rozwoju, dla których możliwe jest pozyskanie środków w ramach projektów. Wspieranie jednostek w zakresie prawnym, w tym zasad przeprowadzania przetargów.	raz na rok
2.4.2. wsparcie DEiN w kształceniu zdalnym	Wspieranie rozwoju metod i zapewnienie nowoczesnych narzędzi na potrzeby kształcenia zdalnego. Ciągłe doskonalenie kompetencji pracowników jednostek w ich wykorzystaniu.	raz na rok
2.4.3. kreowanie propozycji polityki edukacyjnej i zapewnienie jej realizacji po zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego	Podejmowanie inicjatyw na rzecz doskonalenia polityki edukacyjnej w regionie oraz monitorowanie rezultatów ich wdrożenia.	raz na kilka lat
3.4.1. monitorowanie wyników zdawalności egzaminów zewnętrznych	Coroczna analiza liczby zdanych egzaminów w różnych przekrojach (np. zawody, jednostki itp.). Podejmowanie inicjatyw na rzecz wzrostu tej liczby z uwzględnieniem różnych uwarunkowań w jednostkach, dla których organem prowadzącym jest SWW.	raz na rok
3.4.2. motywowanie nauczycieli do wdrożenia działań w celu poprawy wyników egzaminów zewnętrznych w jednostkach SWW	Doskonalenie programu motywacyjnego, z uwzględnieniem rozwiązań już funkcjonujących na rynku edukacyjnym, w tym w regionie.	raz na rok
1.5.1. promowanie i nagradzanie aktywnych nauczycieli oraz mistrzów i czeladników w Wielkopolsce	Utrzymanie i rozwój już wdrożonych inicjatyw promujących nauczycieli, mistrzów i czeladników.	raz na rok
1.5.2. promocja kierunków kształcenia wśród przedsiębiorców	Analiza luk kompetencyjnych i niedoborów pracowników w kontekście bieżących i przyszłych potrzeb, których zaspokojenie jest lub będzie niezbędne, aby zapewnić gospodarczą konkurencyjność regionu. W oparciu o wyniki analiz promowanie kluczowych kierunków kształcenia wśród przedsiębiorców (np. akcje informacyjne, wsparcie samorządów lokalnych w dyskusjach z przedsiębiorstwami).	raz na rok
1.5.3. wsparcie w finansowaniu działań promocyjnych skutkujących zwiększeniem naboru (mass media i media społecznościowe)	Zapewnienie środków finansowych na działania promocyjne w procesach naboru prowadzonych przez jednostki edukacyjne podległe SWW.	raz na rok
1.5.4. nagradzanie wybitnych osiągnięć naukowych wielkopolskich uczelni wyższych	Rozwój już wdrożonych form nagradzania i cykliczna organizacja wydarzeń związanych z wyróżnieniem wybitnych osiągnięć naukowych.	raz na rok
2.5.1. promowanie i wspieranie działań jednostek SWW w celu promocji kształcenia	Bieżące konsultowanie z jednostkami potrzeb w zakresie promocji. Monitorowanie rozwoju metod i narzędzi promocji w celu doskonalenia działań promocyjnych.	raz na rok

zawodowego, kształcenia nauczycieli oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym		
3.5.1. kontynuacja i rozwój targów edukacyjnych	Analizowanie zmian na rynku edukacyjnym i na rynku pracy w celu ich uwzględnienia przy organizacji targów pracy. Dbłość o rozwój imprezy targowej, którego przejawem mogą być takie zmienne jak: liczba wystawców, liczba odwiedzających, liczba imprez towarzyszących, powierzchnia wystawiennicza itp.	raz na rok
3.5.2. organizacja różnych imprez i zdarzeń (np. „Nocy Zawodowców”)	Dbłość o rozwój wydarzeń, którego przejawem może być np. liczba uczestników. Monitorowanie potrzeb w zakresie organizacji nowych wydarzeń. Wykorzystanie organizowanych imprez w celu wsparcia realizacji innych celów opisanych w niniejszej strategii.	raz na rok
3.5.3. stworzenie „marki edukacyjnej” SWW	Opracowanie strategii wdrożenia marki edukacyjnej SWW. Wdrożenie strategii, w tym zapewnienie środków na jej realizację.	przynajmniej raz
3.5.4. promowanie dobrych praktyk wypracowanych w jednostkach podległych SWW	Wdrożenie działań promujących i zapewnienie środków na ich prowadzenie.	raz na rok
3.5.5. promocja szkolnictwa zawodowego	Monitoring działań i rezultatów powiązanych z innymi celami w niniejszej strategii dedykowanymi dla kształcenia zawodowego i ich promowanie. Uzupełnienie promocji tych rezultatów innymi działaniami upowszechniającymi ideę kształcenia zawodowego. Budowanie świadomości społecznej w tym zakresie.	raz na rok
Wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego		
1.6.1. sukcesywne zwiększanie i uzupełnianie oferty edukacyjnej, zgodnie z potrzebami rynku pracy	Wskaźnik liczby zawodów, w których odbywa się kształcenie, liczby form kształcenia w danym zawodzie, zgodności zawodów, w których odbywa się kształcenie, ze zdiagnozowanymi zawodami, w których występuje niedobór kandydatów. Możliwe opracowanie wskaźników również dla subregionów.	raz na rok
1.6.2. zwiększenie lub utrzymanie – w zależności od jednostki – wysokiego naboru słuchaczy z uwzględnieniem potrzeb zmieniającego się rynku pracy (Barometr zawodów)	Wskaźnik liczby przyjętych uczniów / słuchaczy. Wskaźnik może stanowić uzupełnienie wskaźników opisanych powyżej.	raz na rok
1.6.3. skuteczna realizacja podstawy programowej dzięki pozyskiwaniu wykwalifikowanej kadry pedagogicznej oraz inwestycjom w pracownię i innowacyjne środki dydaktyczne	Badanie skuteczności działań jest procesem złożonym. Aby ocenić stopień realizacji tego celu, pożądane jest określenie kryteriów i miar skuteczności, czyli jak będzie wyrażana skuteczność realizacji podstawy programowej. Następnie niezbędne będzie opracowanie wskaźników badania wpływu poziomu kwalifikacji kadry pedagogicznej i wykonywanych wymienionych inwestycji na realizację podstawy programowej. Czasami ocena tego wpływu może być dość prosta. Jeśli np. z podstawy programowej wynika umiejętność posługiwania się urządzeniem lub narzędziem, a jednostka nie posiada takiego wyposażenia, jego zakup i przeszkolenie pracowników powinny wpłynąć na poprawę skuteczności realizacji podstawy programowej. Ale np. wpływ pozyskania dodatkowej wykwalifikowanej kadry powinien zostać poprzedzony analizą wymaganych kompetencji (wiedzy, umiejętności), żeby zapewnić kształcenie w obszarach, w których stwierdzono (z wykorzystaniem przyjętych miar) niewystarczającą skuteczność.	raz na kilka lat
1.6.4. utrzymanie wysokiej jakości kształcenia i tym samym jego wyników (wysoka zdawalność egzaminów)	Wskaźniki zdawalności egzaminów. Jeśli jakość kształcenia miałaby być oceniana również przez pryzmat innych kryteriów, to należy je zdefiniować, aby opracować bardziej rozbudowany zakres celów.	raz na rok
Publiczne biblioteki pedagogiczne (PBP)		

1.7.1. gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i przechowywanie zbiorów zgodnie z profilem PBP oraz potrzebami użytkowników	Wskaźniki: liczby pozycji w zbiorach, liczby pozycji z ostatnich kilku lat do liczby wszystkich pozycji. Wskaźnik wypożyczeń do liczby mieszkańców danego obszaru, który obsługuje biblioteki, i dynamika zmian wartości tego wskaźnika. Wskaźniki mogą być analizowane łącznie dla wszystkich bibliotek oraz dla poszczególnych, w tym dla ich filii.	raz na rok
1.7.2. dążenie do zachowania wysokiej jakości organizowanych szkoleń w zakresie merytorycznym i organizacyjnym	Niezbędne określenie kryteriów oceny wysokiego poziomu jakości szkoleń. Mogą to być inne wskaźniki sformułowane na podstawie ewaluacji mającej u podstaw standardy, np. czasu, oceny prowadzącego, jakości prowadzenia.	raz na rok
1.7.3. rozwijanie bazy infrastruktury dydaktycznej i jej stałe unowocześnianie	Wskaźniki wydatków na infrastrukturę lub na jej odtworzenie. Wskaźnik zastępowalności pozycji infrastruktury wyrażony ilościowo lub wartościowo.	raz na rok
3.7.1. organizowanie i prowadzenie wspomagania nauczycieli i placówek oświatowych oraz organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej, kulturalnej, projektów edukacyjnych wynikających z propozycji SWW	Wskaźniki liczby zrealizowanych aktywności, wartości aktywności (z ewentualnym podziałem na kategorie aktywności, np. projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych i środków SWW). Wskaźniki liczby uczestników na wartość działania (osobno w odniesieniu do różnych form aktywności).	raz na rok
3.7.2. dbałość o rozwój kadry bibliotek i podnoszenie jej kwalifikacji zawodowych	Wskaźnik liczby pracowników bibliotek objętych formami podnoszenia kwalifikacji. Wskaźnik kosztu podnoszenia kwalifikacji.	raz na rok
3.7.3. zapewnienie wsparcia dla procesu wspomagania nauczycieli oraz wsparcia metodycznego dla bibliotek szkolnych i nauczycieli poprzez aktualizację zbioru bibliotek, wysoką jakość świadczonych usług i ustawiczne doskonalenie kompetencji pracowników bibliotek	Korzystne byłoby określenie metod i zakresu wsparcia, które zapewni DEiN UMWW. W kolejnym kroku możliwe sformułowanie wskaźników wyrażających np. wielkość wsparcia, różnorodność wsparcia, ocenę wsparcia dokonywaną przez jednostki.	raz na rok
Ośrodki doskonalenia nauczycieli i centra doskonalenia nauczycieli		
1.8.1. dążenie do zachowania wysokiej jakości organizowanych szkoleń w zakresie merytorycznym i organizacyjnym	Niezbędne określenie kryteriów oceny wysokiej jakości organizowanych szkoleń. Dalej możliwe sformułowanie wskaźników oceny. Pomiar prowadzony np. poprzez badanie stopnia zadowolenia uczestników szkoleń, liczby chętnych do uczestniczenia w szkoleniach, liczby edycji kolejnych szkoleń itp.	raz na rok
1.8.2. rozwijanie bazy infrastruktury dydaktycznej i jej stałe unowocześnianie	Wskaźniki wydatków na infrastrukturę lub odtworzenie infrastruktury. Wskaźnik zastępowalności pozycji infrastruktury wyrażony ilościowo lub wartościowo.	raz na rok
3.8.1. podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające różnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów (w szczególności wsparcie psychologiczno-pedagogiczne)	Niezbędne określenie kryteriów oceny wysokiej jakości edukacji oraz metod oceny zróżnicowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, a także narzędzi i metod, które będą wykorzystywane, aby oceniać skuteczność ich zastosowania na podstawie sformułowanych wskaźników celu.	raz na kilka lat
3.8.2. doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego	Określenie metod doskonalenia, a dalej wskaźników do pomiaru skuteczności i efektywności rozwijania kompetencji nauczycieli.	raz na kilka lat

3.8.3. rozwijanie doradztwa metodycznego, zwłaszcza na rzecz młodego nauczyciela	Wskaźniki różnorodności form doradztwa, liczby młodych nauczycieli objętych programami wsparcia, kosztów działań doradczych.	raz na rok
3.8.4. zapewnienie wsparcia dla procesu wspomagania nauczycieli oraz wsparcia metodycznego dla bibliotek szkolnych i nauczycieli poprzez aktualizację zbioru bibliotek, wysoką jakość świadczonych usług i ustawiczne doskonalenie kompetencji pracowników bibliotek	Wskaźnik liczby form wsparcia, liczby nauczycieli i pracowników bibliotek objętych wsparciem inicjowanym przez ODN i / lub CDN. Wskaźnik liczby nowych pozycji w zbiorach bibliotek uzupełnionych z inicjatywy ODN / CDN	raz na rok
3.8.5. opracowanie i przygotowanie oferty szkoleń dla jednostek oświatowych województwa wielkopolskiego (z uwzględnieniem jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest SWW)	Wskaźnik liczby opracowanych i przygotowanych ofert szkoleń, w tym dla jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest SWW.	raz na rok
Wielkopolski Samorządowy Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych		
1.9.1. unowocześnianie i ciągła poprawa infrastruktury na rzecz wysokiej jakości kształcenia	Wskaźnik liczby lub wartości składowych infrastruktury zakupionych w celu jej poprawy.	raz na rok
3.9.1. wyrównanie deficytów edukacyjnych, rozwojowych i zdrowotnych wychowanków	Przed sformułowaniem wskaźników dla tego celu korzystne jest zdefiniowanie szczegółowych kategorii deficytów w ramach trzech wymienionych ogólnych kategorii, a dla tych kategorii – określenie minimalnych wartości wskaźników, których osiągnięcie będzie świadczyło o ich zmniejszeniu. Może okazać się konieczne spersonalizowane podejście w minimalizowaniu deficytów, ale można rozważyć zasadność sformułowania wskaźników uogólnionych.	raz na rok
3.9.2. stworzenie odpowiedniego środowiska dla wychowanków oraz ułatwienie im nawiązania więzi emocjonalnych w grupie	Korzystne będzie określenie kryteriów oceny odpowiedniości środowiska, na podstawie których zostaną sformułowane wskaźniki osiągnięcia tej części celu. Ponadto proponuje się wprowadzenie wskaźników liczby zastosowanych form ułatwiających wychowankom nawiązanie więzi emocjonalnych w grupie. Korzystne byłoby również sformułowanie jakościowych kryteriów oceny skuteczności zastosowania tych form w celu wyciągania wniosków na potrzeby ich ciągłego doskonalenia.	raz na rok
3.9.3. rozwijanie efektywnych sposobów komunikacji	Korzystne będzie sformułowanie kryteriów oceny efektywności sposobów komunikacji. Dopiero na podstawie tych kryteriów będzie zasadne sformułowanie wskaźników i ich oczekiwanych wartości.	raz na kilka lat
3.9.4. kontynuacja działań mających na celu przywrócenie jednostki do życia społecznego zgodnie z normami obowiązującymi w społeczeństwie	Wskaźnik liczby podjętych działań. Wskaźnik sukcesu w zakresie przywracania jednostek do życia społecznego zgodnie z normami obowiązującymi w społeczeństwie.	raz na rok
3.9.5. wspieranie kadry pedagogicznej i administracyjnej poprzez organizowanie szkoleń i udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach związanych z wychowywaniem i edukacją podopiecznych	Liczba zrealizowanych szkoleń w stosunku do liczby wystąpień z prośbą o zrealizowanie szkolenia. Czas od wystąpienia do realizacji szkolenia.	raz na rok

Wielkopolskie Samorządowe Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance		
1.10.1. rozwój jednostki poprzez poszerzenie typów szkół oraz szerszy wachlarz kształcenia zawodowego	Wskaźnik przyrostu typów szkół. Wskaźnik rozwoju wachlarza kształcenia zawodowego.	raz na rok
2.10.1. ciągła poprawa efektywności pracy jednostki (zdawalność egzaminów zewnętrznych, budowanie przyjaznego klimatu szkoły, komunikacja interpersonalna)	Wskaźnik zdawalności egzaminów zewnętrznych. Na potrzeby oceny efektywności w budowaniu przyjaznego klimatu szkoły czy komunikacji interpersonalnej niezbędne jest określenie kryteriów oceny tego klimatu. Wówczas będzie możliwe sformułowanie szczegółowych wskaźników.	raz na rok
3.10.1. wyrównanie szans edukacyjnych, udzielanie wsparcia i pomocy odpowiednio do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowo-edukacyjnych uczniów	Korzystne będzie określenie kryteriów oceny procesu wyrównywania szans. Ich wykorzystanie pozwoli na sformułowanie szczegółowych wskaźników. Możliwe wskaźniki liczby form wsparcia, liczby form wsparcia w relacji do liczby zgłoszonych lub zidentyfikowanych potrzeb.	raz na rok
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Nieśłyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu		
1.11.1. zwiększenie naboru, w tym uczniów i uczennic niesłyszących	Wskaźnik naboru roku bieżącego do naboru roku poprzedniego dla wszystkich uczniów i uczennic oraz dodatkowo dla uczniów i uczennic niesłyszących. Wskaźnik liczby kandydatów na jedno miejsce.	raz na rok
1.11.2. zwiększenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie języka migowego	Wskaźnik liczby członków kadry pedagogicznej, którzy zwiększyli kompetencje w zakresie języka migowego (ewentualnie miganego).	raz na rok
1.11.3. rozwój szkolnictwa branżowego, m.in. w zakresie zawodów technik masażyста, witrażysta, złotnik, zawodów związanych z budownictwem, krawiec, piekarz, grafik komputerowy	Liczba nowo uruchomionych kierunków kształcenia branżowego, również innych niż wymienione, jeśli nowe potrzeby będą wynikały ze zmian na rynku pracy.	raz na rok
1.11.4. zapewnienie wyższej jakości kształcenia i zwiększenie zdawalności egzaminów zawodowych	W odniesieniu do jakości kształcenia niezbędne określenie kryteriów oceny poziomu jakości, aby na ich podstawie było możliwe ustalenie wskaźników pomiaru jakości kształcenia. Jednym ze wskaźników powinien być wskaźnik zdawalności egzaminów zawodowych.	raz na rok
3.11.1. stymulowanie wszechstronnego rozwoju dziecka niesłyszącego, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb oraz możliwości edukacyjnych i językowych	Przed sformułowaniem konkretnych wskaźników do pomiaru stopnia realizacji tego celu korzystne będzie ustalenie zasad definiowania i oceny indywidualnych potrzeb i możliwości edukacyjnych oraz językowych. Możliwe, że niezbędne będzie sformułowanie wskaźników spersonalizowanych, odnoszących się do poszczególnych dzieci niesłyszących.	raz na rok
3.11.2. działania zwiększające percepcję pojęciową osób z wadami słuchu	Wskaźnik liczby podjętych działań. Wskaźnik oceny zwiększenia percepcji pojęciowej osób z wadami słuchu w wyniku podjęcia konkretnego działania lub systemu działań.	raz na rok
3.11.3. kompensacja uszkodzonego zmysłu poprzez rozwój i doskonalenie pozostałych zmysłów	Badanie stopnia osiągnięcia tego celu może zostać poprzedzone przyjęciem narzędzi pomiaru i oceny kompensacji uszkodzonego zmysłu przez rozwój i doskonalenie pozostałych zmysłów. Może okazać się korzystne spersonalizowanie wskaźników oceny.	raz na rok
3.11.4. rozwój kompetencji językowych uczniów niesłyszących	Badanie stopnia osiągnięcia tego celu może zostać poprzedzone przyjęciem narzędzi pomiaru i oceny przyrostu kompetencji językowych uczniów niesłyszących. Może okazać się niezbędne spersonalizowanie wskaźników oceny.	raz na rok
Centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego		

1.12.1. inicjowanie i wspieranie współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym (w tym izbami rzemieślniczymi i pracodawcami)	Wskaźnik liczby zainicjowanych relacji między szkołą a podmiotem otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności potwierdzonych dokumentami formalnymi (takimi jak: umowy, porozumienia, listy intencyjne, umowy stażowe z firmami, z którymi szkoła dotychczas nie współpracowała, itp.). Wskaźnik liczby aktywności (wraz z ich udokumentowaniem) podjętych na rzecz wspierania współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym.	raz na rok
1.12.2. profesjonalizacja i uatrakcyjnienie zawodu doradcy zawodowego i nauczyciela zawodu	Wskaźnik liczby inicjatyw na rzecz profesjonalizacji i uatrakcyjnienia zawodu doradcy zawodowego i nauczyciela zawodu. Wskaźnik liczby uczestników podejmowanych działań w zakresie realizacji celu.	raz na rok
2.12.1. aktywna współpraca z cechami rzemiosł, pracodawcami oraz szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe	Liczba lub czas aktywności poświęconej na współpracę z cechami rzemiosł, pracodawcami oraz szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe. Może to być wskaźnik zbiorczy, ale dodatkowo można przyjąć wskaźniki dla każdej kategorii podmiotów współpracujących. Liczba podmiotów, z którymi współpracowano. Liczba rezultatów współpracy. Liczba uczniów i uczennic, nauczycieli lub pracowników podmiotów współpracujących, którzy skorzystali z rezultatów aktywności.	raz na rok
2.12.2. wsparcie w diagnozowaniu rynku pracy z uwzględnieniem zawodów deficytowych i zawodów przyszłości	W celu sformułowania wskaźników korzystne byłoby określenie metod wsparcia. Wówczas są możliwe określenie wskaźników dotyczących np. liczby form wsparcia, liczby podmiotów objętych wsparciem, liczby podjętych aktywności, a także ocena rezultatów wsparcia.	raz na rok
3.12.3. upowszechnianie kształcenia dualnego oraz koordynacja współpracy pomiędzy szkołą a pracodawcą	Wskaźnik liczby lub wartości działań upowszechniających. Wskaźniki typowe dla oceny działań upowszechniających (zasięg, liczba uczestników itp.). W celu sformułowania wskaźników koordynacji korzystne będzie określenie form, zasięgu, spodziewanych rezultatów koordynacji.	raz na rok

ANALIZA SWOT

Tabela 6. Macierz SWOT zawierająca oceny czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą oddziaływać na realizację celów edukacyjnych realizowanych przez SWW

SILNE STRONY				SŁABE STRONY			
Lp.	Kategoria	Nazwa	Ocena	Lp.	Kategoria	Nazwa	Ocena
1.	osobowe	specjalistyczna wykwalifikowana kadra, stale podnosząca swoje kompetencje (ciągłe doskonalenie), w tym wysokie kompetencje kadry dydaktycznej w zakresie wykorzystywania nowoczesnego sprzętu i technologii	5	1.	osobowe	w wielkopolskich samorządowych centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego niewystarczająca identyfikacja z jednostkami głównie osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin (niepełny etat)	5
2.	osobowe	pasja, motywacja do pracy i zaangażowanie pracowników	5	2.	osobowe	niedobór nauczycieli kształcenia zawodowego (starzejąca się kadra)	5
3.	osobowe	zdolność do współpracy między jednostkami kierowanymi przez organ prowadzący, jak i z samym organem prowadzącym oraz ze środowiskiem lokalnym	5	3.	osobowe	brak motywacji nauczycieli z długim stażem do doskonalenia kompetencji, w tym kompetencji cyfrowych, niezbędnych do prowadzenia kształcenia zdalnego (stąd zróżnicowany poziom kompetencji cyfrowych)	4
4.	osobowe	gotowość dyrektorów i pracowników jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW, do reagowania na zmieniającą się rzeczywistość i wyzwania stawiane w obszarze edukacji	5	4.	osobowe	niedobór kadry informatycznej, w tym administratorów i specjalistów w zakresie bezpieczeństwa danych	5
5.	osobowe	doświadczona kadra administracyjna zarówno w Departamencie Edukacji i Nauki UMWW, jak i w jednostkach mu podległych	4	5.	tech. i infr.	konieczność zapewnienia ciągłej poprawy infrastruktury	5
6.	osobowe	innowacyjność w podejmowanych działaniach	5	6.	organiz.	niewystarczające wsparcie prawne w zakresie przetargów publicznych, zwłaszcza kiedy jest konieczne zorganizowanie wielu przetargów w krótkim czasie	5
7.	osobowe	poczucie wspólnoty, zespołowości i otwartości między dyrektorami i pracownikami wszystkich jednostek podległych Departamentowi Edukacji i Nauki UMWW	5	7.	organiz.	niewystarczająca ilość informacji i szkoleń o projektach i źródłach ich finansowania	5
8.	tech. i infr.	wysoki poziom cyfryzacji w szkołach objętych projektem „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@”	5	8.	organiz.	złożony proces uzyskiwania zgody na uruchomienie nowego kierunku zajęć (niezbędna jest zgoda organu prowadzącego –	5

						Wojewódzkiej Rady Pracy, która diagnozuje zapotrzebowanie na dane zawody na podstawie Barometru zawodów)	
9.	tech. i infr.	rozwój bazy laboratoryjnej w projekcie „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”, realizowanym przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego we współpracy z Politechniką Poznańską	5	9.	organiz.	Niska zdolność jednostek, dla których organem prowadzącym jest samorząd Województwa Wielkopolskiego, do pozyskiwania środków finansowych	5
10.	tech. i infr.	wsparcie udzielane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, w tym Departament Edukacji i Nauki UMWW, dla rozwoju bazy infrastrukturalnej oraz bazy dydaktycznej jednostek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest SWW	5	10.	ekonom.	niskie wynagrodzenia	5
11.	tech. i infr.	jednolity system informatyczny w bibliotekach pedagogicznych w całej Wielkopolsce	5	11.	ekonom.	brak możliwości posiadania kont w EURO przy realizacji projektów unijnych, co może powodować straty przy przewalutowaniu	5
12.	tech. i infr.	wdrożone działania proekologiczne w części jednostek SWW (odnawialne źródła energii, zapewniające stały dostęp energii w placówkach, minimalizowanie kosztów utrzymania jednostek, ekologiczne inwestycje, w tym odzysk „szarej wody”)	5				
13.	organiz.	know-how w zakresie organizacji regionalnych wydarzeń, konkursów, gali, targów edukacyjnych, projektów systemowych dotyczących rozwoju kształcenia zawodowego	5				
14.	organiz.	silna i dopasowana do potrzeb rynku oferta szkoleniowa ODN i CDN	5				
15.	organiz.	reagowanie jednostek edukacyjnych Samorządu Województwa Wielkopolskiego na dynamiczne zmiany zachodzące w otoczeniu społeczno-gospodarczym	5				
16.	ekonom.	zdolność do pozyskiwania znacznych środków z UE i możliwość realizowania różnych projektów oraz pozyskiwanie dodatkowego wsparcia finansowego z różnych źródeł na realizację działań edukacyjnych, w tym w zakresie kształcenia zawodowego	5				

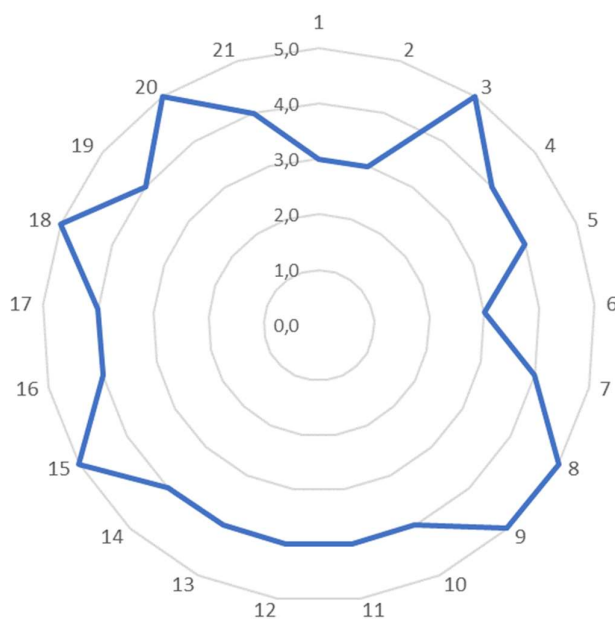
SZANSE			ZAGROŻENIA		
Lp. Kategoria	Nazwa	Ocena	Lp. Kategoria	Nazwa	Ocena
1. prawne		3	1. prawne	ograniczanie współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie kształcenia	3
2. prawne	każde państwo członkowskie Unii Europejskiej jest w pełni odpowiedzialne za treść nauczania oraz organizację systemów edukacyjnych – umożliwienie przyjęcia własnych (krajowych) rozwiązań w tym zakresie i rozbudowania o treści dotyczące regionu	3	2. prawne	wzrost liczby przepisów oświatowych w randze ustaw i rozporządzeń	4
3. prawne	istniejące możliwości uświadamiania potrzeby „demokratyzacji” procesów zarządzania w oświacie, szczególnie w zakresie udziału jednostek samorządu terytorialnego – zrozumienie potrzeby „demokratyzacji” powinno uruchomić rozwiązania prawne, które pozwolą zwiększyć wpływ JST i społeczności szkolnych na zarządzanie jednostkami systemu oświaty	5	3. prawne	duża zmienność przepisów powoduje ich małą czytelność i wywołuje wśród wielu zarządzających oświatą zjawisko, które można nazwać „brakiem orientacji w prawie obowiązującym”, a zatem i częste zjawisko funkcjonowania jednostek oświatowych z pominięciem niektórych rozwiązań prawnych	4
4. polit.	nastąpiło wzmocnienie pozycji państw demokratycznych w stosunku do aktualnych agresorów (szczególnie w Europie), co stwarza szansę na szybszy powrót do demokratycznych form zarządzania w Polsce	4	4. prawne	dążenie kolejnych ministrów właściwych do spraw oświaty i wychowania do „wzmocnienia” nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad szkołami i placówkami z jednoczesnym zainicjowaniem ograniczenia roli samorządu terytorialnego, w tym wojewódzkiego, w zarządzaniu szkołami i placówkami	4
5. polit.	określone w dokumencie Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. realizowanie wyzwań rozwojowych Wielkopolski	4	5. polit.	pogorszenie się sytuacji politycznej w Europie i Polsce z uwagi na coraz dotkliwsze skutki wojny, a nawet ryzyko jej rozszerzenia	4
6. ekonom.	wsparcie szkół w zakresie możliwości pozyskania dodatkowych środków z dotacji i programów wspierających edukację, np. oddelegowanie z SW osoby odpowiedzialnej za wsparcie indywidualne konkretnej szkoły pozwoli na lepsze zaspokojenie bardzo zróżnicowanych potrzeb placówek	3	6. polit.	nierozwiązany spór pomiędzy siłami politycznymi na temat strategii rozwoju oświaty w Polsce	5

7.	ekonom.	inwestycje w oszczędne i proekologiczne źródła energii (OZE), dające szkołom możliwość obniżenia kosztów jej wytwarzania i – co za tym idzie – utrzymania w perspektywie długookresowej	4	7.	polit.	wzrost znaczenia władzy wykonawczej w kierowaniu oświatą	4
8.	technol.	kontynuacja wsparcia nauczania dwujęzycznego, dualnego oraz rozwój innych kompetencji wskazanych w Strategii województwa wielkopolskiego	5	8.	polit.	szczególna, coraz większa rola w zarządzaniu oświatą przypisywana w województwach kuratorom oświaty, co może ograniczyć rolę samorządów terytorialnych	5
9.	technol.	kontynuacja współpracy z przedsiębiorcami, zwłaszcza prowadzącymi biznesy zaawansowane technologicznie	5	9.	ekonom.	rosnące koszty utrzymania placówek (wysokie ceny materiałów spowodowane inflacją, wysokie ceny mediów)	4
10.	technol.	wysokie nakłady majątkowe na wyposażenie szkół to inwestycja w kompetencje cyfrowe nie tylko uczniów i nauczycieli	4	10.	ekonom.	spadek atrakcyjności zawodu nauczyciela wskutek niskich płac, odpływ nauczycieli do innych zawodów, czemu sprzyja bardzo niski wskaźnik bezrobocia w województwie	5
11.	technol.	inwestycje w OZE to szansa na stworzenie placówek samowystarczalnych energetycznie oraz na zrównoważony wpływ na środowisko	4	11.	ekonom.	utrzymanie stałego % wydatków na edukację, powodujące cofanie się oświaty w zakresie jakości jej usług i efektów kształcenia	5
12.	społeczne	prognozowana niezmienna liczba mieszkańców Wielkopolski do 2030 r.	4	12.	ekonom.	wspieranie przez Samorząd Województwa krótkoterminowych inicjatyw edukacyjnych w postaci projektów, które docierają do ograniczonej liczby odbiorców	3
13.	społeczne	okresowy (do 2030 r.) wzrost liczby mieszkańców w wieku edukacyjnym w grupach 16–18 lat i 19–24 lata	4	13.	ekonom.	brak spójnej z trendami strategii rozwoju oświaty, w tym brak prognoz na jej finansowanie w województwie wielkopolskim	3
14.	społeczne	zmniejszenie dostępnych środków na edukację płatną w budżetach gospodarstw domowych, potencjalnie skutkujące poszukiwaniem bezpłatnych form kształcenia, dostępnych np. w jednostkach, dla których organem prowadzącym jest SWW	4	14.	ekonom.	brak uwzględnienia w wydatkach oświatowych nakładów na inwestycje rzeczowe niezbędne dla jej przetrwania i rozwoju	3
15.	społeczne	zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, wymagających rozwiniętej opieki zdrowotnej, stąd potencjalnie wzrost zapotrzebowania na usługi opieki nad osobami starszymi i usługi medyczne	5	15.	technol.	niewystarczająca motywacja kadry nauczycielskiej do podążania za zmianami technologicznymi (starzejąca się kadra i brak napływu nowych nauczycieli)	5
16.	społeczne	wzrost problemów zdrowotnych związanych z siedzącym trybem	4	16.	technol.	„technologiczne tsunami”, powodujące zacieranie się granic	4

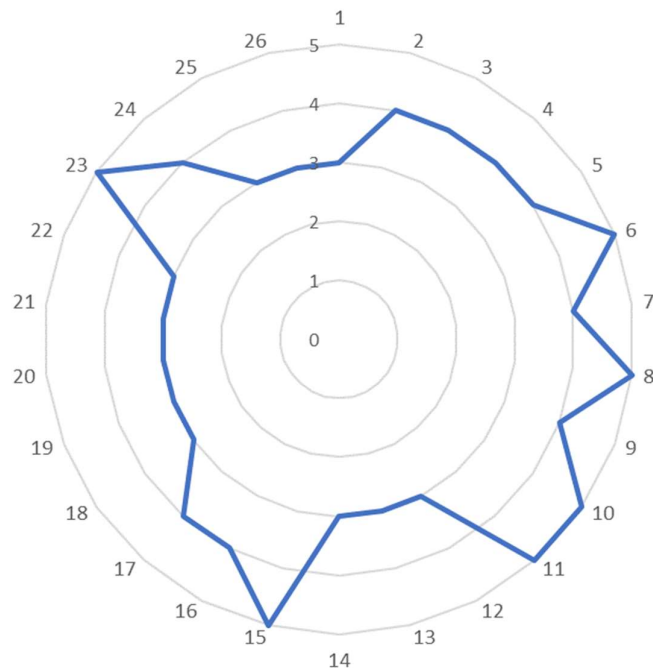
		życia (internet, komputer), tworzących potencjał rozwojowy kierunków medycznych				między światem wirtualnym i rzeczywistym, brak wyraźnego rozumienia tych granic może źle wpływać na rozwój psychologiczny i społeczny uczniów	
17.	fin. UE	wykorzystanie środków unijnych w ramach programu regionalnego zgodnie z założeniami Strategii	4	17.	technol.	kultura nanosekundy, czyli oczekiwanie, że wszystko będzie dostępne natychmiast; będzie się to przejawiało w postawie uczniów, wymagających np. stałej uwagi	4
18.	fin. UE	zapewnienie spójnych priorytetów i kierunków działania w konkursach ogłaszanych w ramach FEW, także w obszarze projektów inwestycyjnych, zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy i gospodarki regionalnej	5	18.	społeczne	zwiększająca się liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	3
19.	fin. UE	realizacja regionalnych projektów systemowych w obszarze edukacji w celu zapewnienia spójnych działań i równomiernego dostępu do wsparcia, dzięki zapewnieniu wysokiej jakości obsługi formalnej projektów przy zachowaniu efektywności kosztów pośrednich	4	19.	społeczne	mały udział wydatków na edukację w gospodarstwach domowych	3
20.	fin. UE	koordynacja działań w obszarze edukacji w ramach wszystkich jednostek podlegających Samorządowi Województwa Wielkopolskiego	5	20.	społeczne	utrzymujący się mały odsetek osób dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniu	3
21.	fin. UE	realizacja projektów partnerskich pozwalających na poszerzenie dostępu do źródeł finansowania zapewniających szerszą perspektywę wdrażania działań edukacyjnych	4	21.	społeczne	możliwe zwiększenie się udziału wydatków w dochodach rozporządzalnych, zwłaszcza na żywność, napoje bezalkoholowe i użytkowanie mieszkania lub domu, skutkujące zmniejszeniem wydatków na inne cele, w tym edukacyjne	3
				22.	społeczne	możliwy brak środków w budżetach osób w wieku poprodukcyjnym na wydatki w zakresie usług medycznych dedykowanych dla osób starszych	3
				23.	społeczne	zmniejszająca się liczba nauczycieli zawodów i przedmiotów specjalistycznych	5
				24.	fin. UE	dalsza komplikacja procedur związanych z realizacją projektów, zwiększenie nakładów czasowych na realizację działań związanych z obsługą projektów	4

			25.	fin. UE	ograniczony dostęp do środków zewnętrznych dla jednostek o mniejszym potencjale kadrowym i finansowym	3
			26.	fin. UE	niewystarczająca koordynacja działań edukacyjnych i inwestycyjnych, a także zbyt duże rozproszenie projektów, utrata efektu synergii	3

W toku badań wszystkie wskazane silne i słabe strony zostały ocenione wysoko, najczęściej na poziomie maksymalnym. Większe zróżnicowanie ocen jest zauważalne w odniesieniu do szans i zagrożeń. Dla lepszego zobrazowania tej różnorodności oceny przedstawiono na rysunkach radarowych – dla szans na rysunku nr 1, a dla zagrożeń na rysunku nr 2.

Rys. 1. Ocena szans, które mogą ułatwiać realizację celów edukacyjnych

Rys. 2. Ocena zagrożeń, które mogą utrudniać realizację celów edukacyjnych

Wysokie oceny wszystkich kategorii wskazują na to, że istnieje wiele czynników silnie sprzyjających działalności edukacyjnej Samorządu Województwa Wielkopolskiego, ale jednocześnie wiele czynników, które mogą te działania utrudniać. Średnia ocen zarówno silnych, jak i słabych stron to 4,9; średnia z ocen szans to 4,1, a zagrożeń – 3,8.

REKOMENDACJE

Poniższe rekomendacje Zespołu ds. Strategii pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030 stanowią uzupełnienie sformułowanych treści Strategii. W rozdziale podkreślono kierunki działań na rzecz edukacji, które wybrzmiały już we wcześniejszych rozdziałach, oraz wskazano możliwe dodatkowe działania, które warto rozważyć na etapie realizacji prac wynikających z zapisów Strategii.

1. dostosowanie jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW, do aktualnych potrzeb i wyzwań rozwojowych; w szczególności należy skupić się na funkcjonowaniu placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych
2. rozwój systemów stypendialnych w celu zwiększenia atrakcyjności podejmowania nauki w zawodach kluczowych dla rozwoju regionu
3. rozwój kształcenia zawodowego w odpowiedzi na stale rosnące zapotrzebowanie na kompetencje tego typu
4. rozwój kształcenia dualnego, a więc modelu edukacji, w którym wiedzę teoretyczną uczniowie / studenci nabywają w szkole / uczelni, a umiejętności praktyczne są kształcone w podmiotach gospodarczych
5. prowadzenie i rozwój stałej współpracy na linii jednostki systemu oświaty / uczelnie – władze samorządowe – podmioty gospodarcze
6. prowadzenie działań w zakresie monitoringu regionalnego rynku pracy, aby w ten sposób diagnozować nie tylko zapotrzebowanie na zawody, lecz także kompetencje kluczowe potrzebne absolwentom
7. kreowanie i promowanie kompetencji przyszłości
8. rozwój pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego i zachęcanie do nich mieszkańców regionu, w tym dorosłych
9. rozwój edukacji obywatelskiej (dzieci, młodzieży i dorosłych), w tym w zakresie wiedzy na temat struktury i kompetencji podmiotów administracji publicznej (administracji rządowej i samorządowej)²²

²² Obywatele powinni dysponować wiedzą w zakresie spraw realizowanych na poziomie gminy, powiatu i województwa. Istotne jest, aby zwrócić uwagę na kwestię powiatów (ziemskich i grodzkich) oraz dualizm województw, które mają charakter rządowo-samorządowy (wojewoda a marszałek województwa). Omawiając zagadnienie administracji publicznej, warto także wyeksponować treści dotyczące mechanizmów partycypacji politycznej i społecznej mieszkańców, takich jak: wybory (wójta / burmistrza / prezydenta miasta, rady gminy / miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa), instytucje demokracji bezpośredniej (referendum, ludowa inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje z mieszkańcami, budżet obywatelski).

10. wzmacnianie prestiżu pracy w edukacji i świadomości znaczenia roli nauczycieli dla społeczeństwa
11. rozwój wsparcia działalności naukowej prowadzonej przez uczelnie publiczne w Wielkopolsce
12. wdrożenie w Wielkopolsce zrównoważonego podejścia do wyposażania szkół i uczelni w warunkach ograniczonych zasobów finansowych w systemie kształcenia zawodowego²³
13. opracowanie programów i wdrożenie kształcenia wyrównawczego z matematyki i fizyki dla chętnych uczniów techników, żeby wzmocnić ich poczucie przygotowania do wyższych studiów technicznych, a w dalszej perspektywie zapewnić rozwój specjalistycznej kadry w regionie
14. w związku z malejącą liczbą nauczycieli zawodów ich i niskimi średnimi wynagrodzeniami określanymi przez rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki rozbudowanie bazy wiedzy do wykorzystania przez nauczycieli jedynie wstępnie przygotowanych do kształcenia w danym zawodzie
15. przygotowanie uczniów szkół średnich do samodzielnego opanowywania podstawowych materiałów z podstawy programowej
16. rozwój zaawansowanych laboratoriów na uczelniach, zwłaszcza technicznych, z dostępem dla nauczycieli i uczniów
17. stwarzanie warunków do budowania sieci dostępu do maszyn, urządzeń i systemów w firmach (laboratorium sieci współpracy), które byłyby gotowe prezentować nowoczesne technologie i udostępniać je w wybranym zakresie na cele edukacyjne²⁴
18. rozważenie zasadności skupiania wysoko wyspecjalizowanych nauczycieli (w tym akademickich) w kilku dobrze wyposażonych ośrodkach, w szczególności na uczelniach technicznych, aby łączyli funkcje dydaktyczne dla

²³ Określenie podziału na sprzęt podstawowy, średnio zaawansowany i specjalistyczny oraz zapewnienie zrównoważonej dystrybucji tego sprzętu. Przykładowo: podstawowy sprzęt w dużej ilości w szkołach; średnio zaawansowany sprzęt, potrzebny m.in. w procesie przygotowania do egzaminów i w ich trakcie, w centrach kształcenia; wysoce specjalistyczny sprzęt dostępny na uczelniach technicznych współpracujących ze szkołami technicznymi, wykorzystywany w kształceniu młodzieży, nauczycieli, z włączeniem studentów, kół naukowych, doktorantów, osób uczestniczących w przygotowaniach case study dla uczniów i nauczycieli; zaawansowane, jeszcze mało rozpowszechnione sprzęty w jednym miejscu dla dużej liczby użytkowników i upowszechnianie w tym miejscu urządzeń i narzędzi, żeby po kilku latach (kiedy się spopularyzuje i potanieje) stawał się standardem w centrach i szkołach po zapewnieniu zasobów ludzkich do jego obsługi i wykorzystania w procesach. Działanie powiązane z monitoringiem kompetencji kluczowych.

²⁴ Odpowiedź na pogłębiający się niedobór wykwalifikowanej kadry zawodowej w szkołach, trudne procesy przetargowe oraz nieefektywność zakupu niektórych kategorii wyposażenia przez szkoły, wynikającą z incydentalnego wykorzystania szybko starzejącego się sprzętu zaawansowanego technologicznie.

- uczniów, nauczycieli i studentów; jednocześnie zapewnienie ich wynagrodzeń na poziomie doświadczonych specjalistów w branży²⁵
- 19.** wspieranie priorytetowych dla Wielkopolski dziedzin nauki po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb gospodarki regionalnej
- 20.** Samorząd powinien inicjować (w zakresie obszarów partnerskich) i wspierać współpracę szkół oraz ośrodków akademickich z terenu Wielkopolski z ich zagranicznymi odpowiednikami

²⁵ Tacy nauczyciele kształciliby uczniów i innych nauczycieli przede wszystkim w zakresie wybranych tematów, trudnych do opanowania przez uczniów w procesie samodzielnego kształcenia – krótkie cykle kształcenia dużej liczby uczniów i nauczycieli z regionu oraz dodatkowo studentów i podnoszących kompetencje osób dorosłych. Implementacja i rozwój rozwiązań już funkcjonujących w projekcie „Czas zawodowców”.

PODSUMOWANIE

Strategia pn. Wielkopolska edukacja 2023–2030 to dokument, w którym zebrano proponowane strategiczne cele Samorządu Województwa Wielkopolskiego na rzecz rozwoju edukacji w województwie wielkopolskim w zaplanowanym okresie. Został on opracowany przez zespół powołany uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego. Przed powołaniem zespołu SWW określił cel i zakres Strategii, który ma odzwierciedlenie w strukturze i objętości dokumentu. Ustalono też sposób dochodzenia do kształtu i zakresu Strategii. Postanowiono, że dokument ma służyć głównie wewnętrznym potrzebom SWW i uwzględniać realne możliwości oddziaływania Samorządu na rozwój edukacji w Wielkopolsce. Możliwy zakres takiego oddziaływania wynika z przepisów prawa. Widać tam ograniczony wpływ SWW na rozwój edukacji, który jednak mimo formalnych ograniczeń w niektórych obszarach może być istotny. W Strategii odniesiono się do dwóch płaszczyzn wpływu SWW na edukację. Pierwsza wiąże się z zakresem działań podejmowanych przez jednostki edukacyjne, dla których organem prowadzącym jest SWW. Druga dotyczy oddziaływania SWW na edukację w całej Wielkopolsce.

Ustalony zasięg oddziaływania oraz czas na opracowanie Strategii wpłynęły na przyjęte metody przeprowadzenia badań, których rezultatem było pozyskanie danych i informacji. Istotna część opracowania została przygotowana w następstwie przeprowadzonych wywiadów grupowych i indywidualnych oraz bieżących konsultacji z przedstawicielami władz SWW, DEiN UMWW, radnymi i przedstawicielami jednostek, dla których organem prowadzącym jest SWW. Przyjęty sposób pracy nad Strategią pozwolił uwzględnić różne punkty widzenia podmiotów, które będą miały wpływ na realizację jej zapisów. Partycypacja w ustalaniu celów z udziałem jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie działań strategicznych na podstawie Strategii zwiększa szansę na akceptację celów strategicznych w bieżącym działaniu w okresie do 2030 r.

Za najistotniejsze trzeba uznać przygotowanie uczniów i studentów do współczesnych potrzeb, zwłaszcza ze względu na intensywne zmiany zachodzące na rynku pracy. Skoncentrowanie się na specjalistycznym kształceniu zawodowym, praca z najbardziej uzdolnionymi jednostkami oraz umiędzynarodowienie wszelkich działań jawią się najważniejszymi wyzwaniami stojącymi przed edukacją.